

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑

(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันเสาร์ที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๑๕ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) เล่ม ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๑/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันเสาร์ที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๑๐ นาฬิกา

รองประธานสภาฯ กล่าววาทว่า สมาชิกมาประชุม ๓๒๗ ท่าน
ครบองค์ประชุมแล้ว ท่านประธานสภาฯ บัญย ให้เจ้าผู้ทำการแทน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววาทว่า รายงานการประชุมสภาฯ
ครั้งที่ ๒๗-๓๐/๒๔๗๖ วิสามัญสมัยที่ ๒ และครั้งที่ ๖/๒๔๗๗ วิสามัญ
สมัยที่ ๒ ซึ่งวางใจให้ดำเนินการตามมติสภาฯ นั้น ถ้าไม่มีผู้
ใดคัดค้าน เจ้าผู้จะถือว่าสภาฯ รับรองรายงานการประชุมที่กล่าว
ถึงนั้นแล้ว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมนั้น
แล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววาทว่า ร่างพระราชบัญญัติลักษณะ
ปกครองคณะสงฆ์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ พร้อมทั้งบันทึก
ประกอบร่างของรัฐบาล

พระตำราต้นประพันธ์ กล่าวถึง เรื่องแก้ไขพระราชบัญญัติ
 ปกครองคณะสงฆ์ที่รัฐบาลเสนอมา มีปัญหาในเรื่องอำนาจของ
 กฎหมาย กฎหมายฉบับนี้ได้ประกาศใช้ อยู่ในสมัยที่เรียกกันว่า
 สมบูรณาญาสิทธิราช ในครั้ง กระนั้นการที่จะใช้อำนาจนิติบัญญัติอยู่ใน
 องค์พระมหากษัตริย์ และในทางปฏิบัติมาตรา ๘ มีข้อความว่า ทว่า
 กิติ ทัศนสงฆ์กับสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอพระตำราต้น ประบาทสมเด็จพระเจ้า
 อยู่หุ้มเป็นอักษรคำสอนปกัณภทวง ปกครองรักษาโดยพระบรมเดชานุภาพ
 ผู้ใดผู้หนึ่งจะโอนกรรมสิทธิ์ทนนไปไม่ได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจแห่ง
 บทกฎหมายเฉพาะ เมื่อได้เขียนคอบทไว้แต่เพียงเท่านั้น ต่อมาพระ
 บรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้จัดการงานที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ หรือซึ่ง
 อยู่ในความควบคุมของพระราชบัญญัติฉบับนี้) ก็อีกในทางปฏิบัติว่า
 เป็นการให้พระราชอำนาจที่ชอบ เช่นนักโอนไปได้ คำว่าผู้ใดผู้หนึ่ง
 จะโอนกรรมสิทธิ์ทนนไปไม่ได้ จึงใช้เฉพาะเอกชนอื่นทั่วไป ต่อ
 มาในสมัยนั้นก็มีข้อที่เราสงสัยว่าหากจะให้เป็นไปตามวิธีปฏิบัติการอย่างเดิม
 ก็ไม่แน่นอนว่าจะเป็น การชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และด้วยลักษณะ
 กฎหมายที่ใช้ ก็นอยู่ในสมัยนี้ เพราะฉะนั้นการแก้ไขพระราชบัญญัติ
 มาตราดังกล่าวเป็นทำนองเดียวกันกับที่เราได้แก้ไขมาแต่ก่อน เช่นเรื่องวิ
 ความสัมมาเป็นต้น ที่แก้ไขก็มุ่งจะให้ได้ผลที่แน่นอนพื้น ที่แน่นอน ว่าไม่มี
 การสงสัย เมื่อเป็นเช่นนี้เราเห็นว่าถ้าจะหยุดลงเพียงว่า กรรมสิทธิ์ทนน

โศกกรรมสิทธิ์ที่^{๕๕}ไปไม่ได้ ก็แปลว่าไม่มียกเว้นเลย ที่ได้ข้อความ
 ว่าเว้นแต่โดยอำนาจแห่งบทกฎหมายเฉพาะเข้าไปอีก ก็เพื่อให้
 สอดคล้องแก่การที่^{๕๖}จะต้องโอนที่ดิน ท่านของเรื่องที่เราจะได้เห็นออกเรื่องหนึ่ง
 ก่อนนี้ไป หลักเช่นนี้ได้พิจารณาทางกฎหมายแล้ว เห็นว่าเป็นท่านของ
 เดียวกันกับที่^{๕๗}อยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของเรา บรรพ ๔
 ที่ว่าด้วยสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ททรัพย์ที่เป็นอยู่ตามมาตรา ๗ กัด
 หรือที่เป็นอยู่ตามมาตรา ๓๓๐๕ กัด ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
 ธรรมเนียมก็มีลักษณะอย่างเดียวกัน เรียกว่าทรัพย์ที่ไม่รู้จักตาย ใครจะ
 เอากรรมสิทธิ์ไม่ได้ เว้นไว้แต่ด้วยอำนาจนิติบัญญัติ ข้อความที่เขียน
 เติมลงไป เว้นแต่โดยอาศัยแห่งบทกฎหมายเฉพาะ กัดเอามาจากที่มีอยู่
 ในประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ มาตรา ๓๓๐๕ เหมือนกัน เพราะ
 ฉะนั้นรัฐบาลจึงได้เสนอกฎแก้ไขพระราชบัญญัติปกครองคณะสงฆ์มาตรา
 ๕ มาขอให้อยู่ในความพิจารณาวินิจฉัยของสภา ฯ น ออกเป็นกฎหมาย
 ค่อไป

ขุนวรสิทธิ์รุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 ความประสงค์ของรัฐบาลที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้^{๕๘}เพราะข้องใจ อยู่
 ว่า กฎหมายเก่าขัดกับรัฐธรรมนูญในเรื่อง โอนที่ดิน^{๕๙}แก่สาธารณ แต่
 ถ้าพิจารณาเห็นว่าร่างกฎหมายที่เสนอมานี้^{๖๐} กัดเป็นการขัดต่อรัฐ
 ธรรมนูญ เพราะเหตุว่าความโยว้างมีกล่าวอยู่ว่า ททรัพย์ในพระพุทธ

สาดานา อยู่ในความอุปถัมภ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดย
 พระบรมเดชาภาพ จึงอยู่เมื่อก่อนนี้เราถือว่าทรัพย์สินของประเทศ แต่
 เมื่อได้เปลี่ยนระบอบการปกครองโดยใช้รัฐธรรมนูญแล้ว ทรัพย์สิน
 ของประเทศ อำนาจของประเทศก็ตกมาเป็นของปวงชนชาวไทย ซึ่ง
 หมายความว่าไม่ได้เป็นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยพระบรม
 เดชาภาพ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าการที่เอาไว้ในพระราชบัญญัติ
 เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ อีกประการหนึ่งทรัพย์สินในพระพุทธศาสนา
 จะโอนไปยังผู้ใดคนหนึ่งไม่ได้ ในข้อนี้ก็กฎหมายบัญญัติอยู่แล้ว คือ
 เรื่องที่วัดหลวงจะโอนไปยังคนใดคนหนึ่งไม่ได้ แม้แต่ผู้อื่นก็ไม่มี
 กรรมสิทธิ์ในที่เหล่านั้น เพราะเหตุฉะนั้นจึงไม่ควรที่จะนำร่างพระราช
 บัญญัตินั้นขึ้นมาในข้อนี้ อีกประการหนึ่งพูดถึงตามความจริงแล้ว
 โดยความคิดธรรมดาเราถือกันว่าทรัพย์สินสมบัติเป็นของคนซึ่งได้ถวายไว้ใน
 พระพุทธศาสนานี้เราถือกันว่าเป็นทรัพย์สินสมบัติพุทธกับปี เรียกว่า
 อาณาจักรอันหนึ่ง เพราะฉะนั้นการที่จะโอนที่ดินของวัดไปเป็นทรัพย์สิน
 สมบัติ ก็เป็นของสาธารณสมบัติ ก็ควรที่จะให้มอบระบุให้กระทรวงมหาด
 ซึ่งเป็นผู้ควบคุมกิจการทางพระพุทธศาสนา อนุมัติจากเจ้าของเดิมนี้จะ
 เป็นการเหมาะกว่า เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าการที่จะใช้กฎหมายนี้ ควร
 ที่จะใช้กฎหมายอย่างเดิมนั้น

นายทองอยู่ พุฒพันธ์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น กล่าว ว่า ตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการได้แถลงมาตั้งครั้งนี้นักจับใจดี แต่ว่าตามที่ท่านสมาชิกได้แถลงมาตั้งครั้งนี้อาจเหตุผลดีเหมือนกัน สำหรับความเห็นข้าพเจ้า พุถึงหลักกรรมตาแล้ว ข้าพเจ้าแต่เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติยังไม่น่าจะรีบแก้การ เพราะอะไร เพราะว่าถ้าหากเรารีบแก้การแล้ว สภา นั้นจะถูกรหาโทษจากประชาชน จะเป็นการเสื่อมเสียเพียงไร ความมุ่งหมายของร่างพระราชบัญญัตินั้นมีอยู่ ๒ อย่าง คือว่า เปื่อยมือทวีปสมบัติของพระพุทธศาสนาไปยกให้แก่ผู้อื่น โดยรัฐบาลเป็นผู้ซื้อที่ดิน ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็อาจจะห้ามไม่ให้บุคคลภายนอกโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดเหล่านั้นให้แก่บุคคลภายนอก ในข้อ ๒ ที่เรียกว่าห้ามบุคคลต่าง ๆ คือบุคคลอื่นนั้น ข้าพเจ้าแต่เห็นต้องด้อยตามรัฐธรรมนูญเส้นเอ แต่ว่าถ้าหวับข้อ ๓ นั้น จะโอนทวีปสมบัติของพระพุทธศาสนาไปให้แก่ผู้อื่นเช่นนั้น ได้ยกให้ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ในร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ ๒ นั้นอย่างนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยทีเดียว เพราะอะไร เพราะจะเป็นการเสื่อมเสียแก่พระพุทธศาสนา ในการที่จะยกที่ดินนั้นเป็นการเสื่อมเสียต่อรัฐบาลด้วยอย่างไรบ้าง ๑. ถ้ารัฐบาลจะโอนอย่างนั้นเสมอแล้วจะทำให้วัดวาอารามในพระราชอาณาจักรสยามจะต้องถูกโอนหรือจะเป็นอะไรต่ออะไรก็ไม่รู้ เป็นการตัดวัดวาอารามประการหนึ่ง การจะเป็นไม่ใช่แต่ตาม

ค่างจังหวัดรวมทั้งวัดจواهرามในกรุงเทพฯ ด้วย อีกอย่างหนึ่งเป็นการทำให้ประชาชนตกรำทำบุญถึง หมายความว่าบุคคลคนไทยโดยมากถือการทำบุญเป็นสำคัญ ที่บ้านที่เรือนอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมจะยกให้เป็นทรัพย์สินสมบัติของพระสงฆ์ น้แหละในที่นี้ก็เช่นรายได้ของวัด เพราะความเชื่อของประชาชนเป็นเช่นนั้น ก็เมื่อออกกฎหมายบังคับเช่นนั้น ก็จะทำให้รายได้ของวัดน้อยไปโดยคนต่าง ๆ จะไม่ให้ทางเหล่านั้นเป็นทรัพย์สิน คิวอย่างเหล่านี้มากทีเดียว เท่าที่ข้าพเจ้าได้รู้สึกว่าเขาได้ยกที่บ้านของเขานี้ให้เป็นวัด แต่ว่ากฎหมายฉบับนั้นออกไปแล้ว บุคคลนั้นก็ไม่ได้ให้ที่ดิน เพราะถ้าให้แล้วก็เป็นของผู้อื่น อย่างนี้เป็นต้น อีกข้อหนึ่งคือข้อ ๓ เป็นเหตุให้ประชาชนอาจจะคำหึงสาฯ ได้ในการที่ได้ออกกฎหมายนี้ไป คือว่าหมายความว่า จะเอาวัดไปยกให้ผู้อื่นเช่นนั้น ตามความเห็นของข้าพเจ้าสำหรับเรื่องนี้ เราควรที่จะรักษาสถาบันสมบัติเขาเป็นสถาบันสมบัติไว้ทรงเพื่อเป็น การที่รักษา พระพุทธศาสนา ของ เราให้มั่นคงต่อไป อีกด้วย เพราะฉะนั้นอยากจะให้รัฐบาลของตนเรื่องนี้ออกไปเสีย แล้วทำมาใหม่ที่ดี

พระสภาร่างสนธิประพันธ์ กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอโอกาสพูดสัก ๒-๓ คำ ประเดี๋ยวจะไปกันใหญ่ เรื่องพุทธจักรกับอาณาจักร เราไม่ได้เห็นหลังให้กันเคย เราเดินไปด้วยความระมัดระวัง และประคับประคองอย่าง

ลึกซึ้งจิตใจที่เดียว เพราะฉะนั้นโปรดอย่าเข้าใจผิดว่างานที่ฝ่ายบริหาร
 ได้ทำไป ทำไปโดยลำพัง ทุก ๆ เรื่องซึ่งเป็นงานของพระพุทธศาสนา
 ทางฝ่ายบริหารได้ติดต่อกันกราบอยู่เสมอ ทำด้วยความซื่อสัตย์ของท่าน
 ทำเมื่อท่านบอกให้ทำ แม้ในเรื่องที่จะออกกฎหมายก็ใช้ว่าเราทำเอง
 เมื่อไร แม้ในเรื่องที่ได้ทำแล้วมาแต่ครั้งก่อน มีข้อบกพร่องมากมาย
 หุดหายเรื่อง เราก็ไม่ได้ทำเอง ได้ทำโดยความเห็นชอบอนุมัติของท่านทั้งนั้น
 และทำเพื่อท่านด้วย การที่เราทำ เรานึกเดียวว่าเราทำไปแต่เป็นการที่
 ถูกที่ชอบที่ดี การที่ท่านจะกระทำนั้นก็เห็นดีเห็นงามด้วย เราทำด้วยกัน
 ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีมหาเถรสมาคมเป็น
 ประธานดูงานของท่านเอง และเราก็พยายามเป็นลูกศิษย์ทำให้ท่านอย่าง
 ดีที่สุด ท่านเล็งมาซึ่งหนึ่งกล่าวได้ว่าให้ท่านทำของท่านเอง ท่านจะให้
 ใครก็ให้ไป เราอย่าตั้งว่าทางพุทธจักรจะออกกฎหมายให้ศักดิ์สิทธิ์
 นั้นลำบาก ทำไม่ได้ง่าย ๆ อย่างที่เราทำกันเอง เพราะเราเป็นคนทำ
 งาน ท่านเป็นสังคกัณฐิทธิ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ก็เหมือนกัน ถ้า
 ออกกฎหมายไปแล้ว ใช้ว่ารัฐบาลจะเสนอเอาตามชอบใจได้เมื่อไรแม้
 แค่ในตัวอย่าง คืออีกเรื่องที่จะต่อไปในร่างพระราชบัญญัติที่ ๒ นั้นเรา
 ก็ได้รับอนุมัติจากท่านมาแล้ว โดยเร็วเรียบร้อย หากที่เราทำไปนั้นคิดว่าถูก
 แต่อาจจะผิด แต่การนี้เราจะพยายามทำในสิ่งที่ถูก ไม่ให้เป็นผิดนั้น
 ก็เป็นสิ่งที่เห็นว่าเป็นการที่สมควรอยู่แล้ว

มหาเถรสมาคมแล้ว หรือตกลงกับสังฆมณฑลแล้ว ว่าโอนมา
 เจ้าแต่จะแต่งตั้งที่บนคุณเป็นประโยชน์แก่ศาสนาเหมือนกัน เมื่อโอน
 เป็นโรงเรียน กุศบุตรกุศลินาจะได้อีกเรียน อย่างนั้นจะไม่เรียกว่าเป็น
 คุณแก่ศาสนาหรือ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรแก้ไขอย่างที่ท่าน
 รัฐมนตรีเสนอขึ้นมา อย่างนี้เราจึงจะแก้กฎหมายเดิมได้จึงมี ๑๘๐๓ นั้น
 เสียด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอว่าไว้บทกการเรื่องนั้นไว้พิจารณา
 ค่อยไปดีกว่า

พระพิณิจนากร รับรอง

ค. เทียม ศรัทธา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่
 การที่รัฐบาลได้เสนอพระราชบัญญัติ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับบทของ วัดร้างเก่า
 มานานแล้วนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าในการที่รัฐบาลเสนอพระราชบัญญัติ
 เป็นความประสงค์ที่คดขออำนาจพระราชบัญญัติ โดยแท้จริง ด้วยเหตุที่ว่า
 แผ่นดินเมื่อมีวัดทางฝ่ายอาณาจักรก็เป็นผู้ที่ปกครอง เรียกว่าเขต
 นนแบบของวัดอยู่ ถ้าหากว่าแผ่นดินไม่มีวัด ไม่มีพระสงฆ์อยู่แล้ว
 แผ่นดินนั้นนก็ยอมตกเป็นหน้าที่ของรัฐบาลไปตามเดิม แต่ ที่จริง ใน
 เขตเดิมในประเทศสยามเรา ท่านทั้งหลายยอมรับว่า อยู่แต่ที่ว่า คงไม่
 มีวัดเกิดขึ้นก่อนแผ่นดิน แต่ว่าแผ่นดินเรามีรัตน เราควบคุมเป็น
 รัฐบาลขึ้นแล้ว แผ่นดินนั้นต้องเป็นของรัฐบาล จะเป็นของผู้หนึ่งผู้
 ใดมิได้ แผ่นดินนั้นไม่มีวัดอยู่เฉยๆ วัดนั้นก็เปรียบเหมือนไม่ใช่วัด เรียก

ว่าแผ่นดินเคย ๆ เพราะฉะนั้นเมื่อแผ่นดินเคย ๆ แล้วก็ตกเป็นอำนาจ
 ของแผ่นดินไปตามเดิม เรียบกว่าดินนี้ไม่ใช้วัดไม่ได้ทำประโยชน์อย่าง
 ใดให้แก่พระศาสนาเลย ถึงการที่รัฐบาลจะโอนทอดอย่างนั้นอย่างนี้ไป
 เป็นที่ของโรงเรียนเพื่อจะให้กุลบุตรกุลธิดาได้ศึกษาเล่าเรียน ก็ศึกษาเล่า
 เรียนมีความรู้วิชาในทางหนึ่งข้อดีแล้วก็จะได้เป็นประโยชน์ในทางศาสนา
 ในการที่จะเรียนธรรมต่อไป เพราะฉะนั้นในการที่รัฐบาลเสนอมาน
 ชอบแล้ว ข้าพเจ้าคนหนึ่งเป็นคนที่ถูกพระพุทธรักษาศาสนาโดยแท้จริง ถ้า
 หากว่าเป็นการที่ขัดต่อธรรมแล้ว ข้าพเจ้าไม่ยอมด้วยผู้หนึ่งเหมือนกัน
 เห็นเห็นว่ารัฐบาลทำไปโดยความตั้งใจต่อพระราชปฏิ ซึ่งจะเป็น
 ประโยชน์แก่พระศาสนา ถ้าหากว่ากุลบุตรไม่รู้จักหนังสือแล้วจะไป
 เล่าเรียนธรรมได้อย่างไร เพราะฉะนั้นก่อนที่เราจะเล่าเรียนธรรมได้ดี
 จะต้องอาศัยวิชาหนังสือแล้ว เพราะฉะนั้นในการที่รัฐบาลจะให้ที่
 วัดร้างอันนี้เป็นที่ของโรงเรียนนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าชอบแล้ว

หลวงนางนิตินาตา ผู้แทนราชปฏิจังหวัดชัยภูมิ กล่าวว่่า เท่าที่
 ทำหนังสือได้ก็ปรายมาแล้ว ข้าพเจ้าเห็นไปในทางที่ว่าอาจจะเกิด
 ความเข้าใจผิดอย่างที่ทำนรัฐมนตรีได้กล่าวแล้ว คือว่าปัญหาเฉพาะ
 หน้าเราเดานี้มีว่าเราจะรับหลักการ พระราชบัญญัตินี้พิจารณาหรือไม่
 พระราชบัญญัติที่เสนอมานี้มีข้อสำคัญอยู่ว่า ที่ในพระศานานนี้ให้มี
 ชัยยกเว้นอยู่บ้าง บังใจว่าเราจะได้จัดการโอนไปในบางกรณีเข้าใจ

ว่าเราจะถ่มน้ำตาคนเป็นทวดหรือท ในคำสัญญาแต่ยังมีอยู่อย่างไรก็ตามไป
 เลอะ วิชาถนัดปาวสาน ร้อยปี หมันแบ แสบบ อย่างน นแบนขอ
 ฝากเบ็กรัฐบาลเด่นอนจนมาว่าเราควรจะมีระเื่ออยู่ อนนราพเจ้าอยาก
 จะเรียนท่านสมาธิก ทงหลายว่าเราควรจะมีอง แง่ชน กอนทจะคิดถึง แง่น
 คือว่ารัฐบาลบ้คยบ้นนคความมุ่งหมายอย่างไร เราท่านทงหลายย่ตม
 ทราบแต่ความล่ความมุ่งหมายที่จะ ณะควาฐาณะ รองเราให้ ไปสู่ความเจริญ
 น้แหละเราท่านทงหลายก็ได้พยายามทำตยู่ทุกเมื่อเชื่อจนแล้ว จะเห็นความ
 มุ่งหมายของรัฐบาลช้ตชนอีก พระองค์จะณะคงฐาณะประเทศและ
 ประชาชนของเอนนเอง ทาใช้ว่าจะข่มเหงตัดทอนรอนล่ททททาง พระ
 ศาสตร์นาแต่ประการใดก็ห้ามได้ ความมุ่งหมายอนนถามองดูเผิ่น ๆ แล้ว
 ดูเหมือนว่ารัฐบาลจะเข้าไปบ้บคั้นไปตัดรอนล่ทททในทางใด ๆ ตามพระ
 ราชบัญญัติปกครองคณะร่สม หรือในทางพระศาสตร์นา ข่าพเจ้าไม่เห็น
 อย่างน เพราะข่าพเจ้ามองในแง่ที่รัฐบาลประสงค์จะทำนบ่ารุง
 บ้านเมืองของเราให้ เจริญช่น ก็ถจการอนนตามหลักพระราชบัญญัติ
 น้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการได้กล่าวแล้วเมื่อกนว่า รัฐบาล
 หาได้ทำไปโดยพลการไม่ ไม่ว่าจะทำอะไรทุกอย่าง รัฐบาลยอม
 จะต้องปรึกษาหารือ อย่างท่านรัฐมนตรีว่าแล้ว เพราะฉะนั้นข่าพเจ้า
 ขยาก็จะเสนอท่านให้เห็นชัดว่าอย่างไรก็ดี พระราชบัญญัติอนนข่าพเจ้า
 เชื่อนั่นอนว่าไม่ใช่ว่ารัฐบาลจะไปเพ็ชงได้แบ่ง เขาที่จัด หรือทททาง พระ

ศาสนาที่ยังเจริญ ๆ อยู่เป็นต้นว่า วัดสุทัศน์ฯ วัดเบญจมบพิตร อยู่
 ด้ ๆ ไปแบ่งเอามาทำอะไรต่ออะไรอย่างนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้คิดเลย ข้าพเจ้า
 คิดว่าความมุ่งหมายที่จะประสงค์เช่นนั้น ประสงค์แต่ดินของวัด หรือ
 ของศาสนาที่เปล่าประโยชน์แล้ว เราทำอะไรก็ไม่ได้ ในทางพระศาสนา
 ก็ไม่เป็นอะไร ไม่ได้ประโยชน์อะไร เราทิ้งไว้ก็ทิ้งไว้เฉย ๆ อย่างนี้เสีย
 ประโยชน์ ถ้าบางกรณีแล้วรัฐบาลก็จะปรึกษาคำหรือต่อทางคณะสงฆ์
 แล้วก็จัดการโอนมา ดังที่จะเห็นได้ตามพระราชบัญญัติฉบับที่ ๒ ต่อ
 ไปนั้น และข้าพเจ้าจึงอยากจะทำความเข้าใจต่อท่านสมาชิกทั้งหลาย
 ว่าเราอย่ามองเฉย ๆ แต่เพียงในแง่ที่เกี่ยวกับทางศาสนาแล้วไม่ได้ ไม่
 ใช่เช่นนั้น ต้องมองดูในแง่อื่นด้วย และเมื่อมองความเป็นอยู่ของ
 รัฐบาลแล้ว เวลานี้เราได้ไว้ดวงใจแล้ว มุ่งไปในทางไหน ก็เห็นได้
 แน่นอนว่ามุ่งไปในทางที่จะเจริญนั่นเอง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควร
 รับหลักการไว้พิจารณาต่อไป

หลวงวชิรานุส ุแทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว
 ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ.

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว มีมติสมาชิกขอให้ลงมติแล้ว
 ข้าพเจ้าได้ปล่อยให้อภิปรายไปเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว ได้ฟัง
 เสียงทางฝ่ายสนับสนุนและทางฝ่ายค้านแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะขอ
 ให้ที่ประชุมนี้ลงมติว่าจะควรรับหลักการหรือไม่ ท่านผู้ใดมีความเห็น

ว่าควรรับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา ขอได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงว่า ให้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาคือไป

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่่า ขอเสนอขอสดเค็ยว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า รัฐบาลขอเสนอขอสดเค็ยว

เดชาธิการสภา ฯ อานร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

หลวงศัวเขตต์นคร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรี กล่าวว่่า ข้าพเจ้าขอแปรญัติคือเพิ่มมาตรา ๗ ในที่สุดขอความต่อไปนี้ “นอกจากได้รับความเห็นชอบของเถระสังฆาคม” เพื่อที่จะให้ราษฎรทั้งหลายเข้าใจว่า สภา ฯ มาทางขบับออกข้อบังคับโดยพลการ ให้เขาเห็นได้ว่าทางเถระสังฆาคมก็ยินดีเห็นชอบด้วยแล้ว

พ. ต. หลวงศักศิริธการ พระศักรการวิจิตร รับรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า มีผู้เสนอขอแปรญัติ มีผู้รับรองทุกต้งแล้ว ขอให้เติมต่อท้ายมาตรา ๗ นี้ว่า “นอกจากได้รับความเห็นชอบของเถระสังฆาคม”

พระสัารสัาสนัประพินั กล่าวว่่า บัญหาเรื่องความระดวงสงสัยกต้งต่าง ๆ เท่าที่ข้าพเจ้าได้ฟังอยู่ที่นี่ เคยได้ยินมาหลายเรื่องแล้ว โปรด

อย่าให้มีในเรื่องนี้ เราอย่าดื่มว่าในรัฐธรรมนูญของเราได้กล่าวไว้ถึง
อำนาจอะไรบ้าง เราจำกันไปตรงไปตรงมาก็เห็นจะสะดวกกว่า เมื่อ
วานฉันแรกเคอครอนมาเรื่องหนึ่งแล้ว ก็อย่าให้เราเคอครอนในเรื่องนี้
อีกเลย ข้าพเจ้าขอร้องท่านเจ้าของญาคูดี ขอพระคุณที่ความหวังดี
ว่าไว้ ใจให้ฝ่ายบริหารในเรื่องนี้เหมือนกับเรื่องที่แล้วๆ มา เมื่อ
ข้าพเจ้าก็ได้บอกแล้วว่าเราเป็นลูกศิษย์พระ ท่างวนอย่างลูกศิษย์ ทำให้
กับพระอาจารย์ ท่านทั้งหลายเราก็ได้เห็นมาแต่จ้ะเราทำงานมาอย่างไร
แม้ก่อนที่พวกเรามาอยู่ในที่นี้ มีอะไรที่สงสัยหวาดเกรง เพราะฉะนั้น
ขอจึงขอทนต่อท่านอีกครึ่งหนึ่ง นี้ก็อย่าไว้ใจกันมาแต่จ้ะ ก็ควรจะได้ใจ
กันต่อไปจะดีละกระมัง ขอขอบคุณด้วย

นายแซ ยูนพิษฐ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่ ใน
มาตรา ๓ วรรค ๒ ที่บอกว่ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็น
อัครศาสนูปถัมภกทรงปกครองรักษาโดยพระบรมเดชานุภาพ” นั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่เป็นความซ้ำกับที่มอยู่ ในรัฐธรรมนูญมาแล้ว เพราะใน
รัฐธรรมนูญมาตรา ๕ ก็มีอยู่แต่จ้ะว่า พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมา
มกะ และทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก เพราะฉะนั้นไม่ควรจะมีบัญญัติ
ได้อีก เข้าใจว่ควรจะได้เอาออกเสียดีกว่า เพื่อไม่ให้เสียหลักการแห่ง
กฎหมาย ขอแปรญัตติว่ ให้เอา “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวผู้
เป็นอัครศาสนูปถัมภกทรงปกครองรักษาโดยพระบรมเดชานุภาพ” ออก

คงอ่านได้ความว่า “ทวดกัณฑ์ ทวีรณสังข์ กัณฑ์ เป็นสมบัติสำหรับ
พระศาสนา ผู้ใด ผู้หนึ่งจะ โอนกรรมสิทธิ์ที่นั่นไปไม่ได้ เว้นแต่โดยอาศัย
อำนาจแห่งบทกฎหมายเฉพาะ

นายสวัสดิ์ ยูวะเวส นายเขื่อน กาญจนพันธ์ นายแฉะ วัจนะตักษณ
รับรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ผู้แรกที่ขอแปรญัตตินั้นจะ
ถอนหรือไม่

หลวงศรีเขตต์นคร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรี กล่าววา ถ้า
เมื่อรัฐบาลรับรองวา ก่อนที่จะร่างกฎหมายได้ ไปหาความยินยอมจากเงร
ตมาคมแต่ก่อน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ญัตติแรกถอนแล้ว มีผู้
เสนอแปรญัตติหลังต่อมาว่า ให้ตัดคำว่า “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”
จนถึง “พระบรมเชษานุภาพ” ออก คงอ่านได้ความ “ทวดกัณฑ์ ทวีรณ
สังข์ กัณฑ์ เป็นสมบัติสำหรับพระศาสนา ผู้ใดผู้หนึ่งจะ โอนกรรมสิทธิ์ที่
นั่นไปไม่ได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจแห่งบทกฎหมายเฉพาะ”

พระสารสาสน์ประพันธ์ กล่าววา การแก้พระราชบัญญัติเรื่องนี้
นั้น ทางรัฐบาลขอให้คงเดิม ส่วนข้อความเดิมนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า
ไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ เพราะเหตุว่าในรัฐธรรมนูญมีคำย่ำ ๆ อย่าง น้อย

เหมือนกันก็ปล่อยไปก็ไม่เสียหายอะไร เพราะเหตุว่าเรามีรัฐธรรมนูญ
คุ้มครองแล้ว เองเป็นอย่างนั้น

นายเช ยูนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่าจะ
เอาใจความก็ไม่เสียหายอะไร แต่ว่าข้าพเจ้าเห็นว่ามอยู่ในรัฐธรรมนูญแต่ก็
ก็เท่ากับบัญญัติซ้ำไปอีกที ใคร ๆ ก็รู้ว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้
คำสั่งปดัมภก แต่ว่าทางฝ่ายรัฐบาลอยากจะเอาใจข้าพเจ้าก็ไม่ขัดข้อง
ข้าพเจ้าขอถอนก็ได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าจะขอให้ลงมติเป็น
วาระที่ ๓ ที่เดียว ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะรับหลักการร่างพระราชบัญญัติ
นี้ให้ออกเป็นกฎหมายใช้บังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงให้
ร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ออกเป็นกฎหมายบังคับได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าจะ ค่อยไปร่างพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของ ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัด
เชียงใหม่ พุทธศักราช ๒๔๗๗ พร้อมทั้งบันทึกประกอบร่างของรัฐบาล

พระสวร คำสั่งประพันธ์ กล่าวว่าจะ ร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ ๒
นี้ว่าด้วยเรื่องการ โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินของ ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ เรื่องนี้ความจริงร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
ทำให้เราจำเป็นต้องแก้พระราชบัญญัติปกคร ของคณะสงฆ์เมื่อก่อน แต่เมื่อ

สภาฯ ได้รับรองไปตั้งแต่วันที่เห็นว่าเราจำเป็นต้องขอให้พระราชบัญญัติฉบับ
นั้นประกาศใช้เป็นกฎหมายเสียก่อน คือให้ออกในหน้าราชกิจจานุเบกษา
เสียก่อน เพราะฉะนั้นทางรัฐบาลขอรับรองเรื่องนี้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า รัฐบาลขอรับรองเรื่องนี้ได้
ชั่วคราว ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าก็จะได้ออกว่าสภาฯ นยอ
ให้รัฐบาลรับรองเรื่องนี้ คือไปร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม
พุทธศักราช ๒๔๗๗ พร้อมทั้งบันทึกประกอบร่างของรัฐบาล

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่า ในการที่รัฐบาลเสนอพระ
ราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติมนี้ โดยเหตุว่ามีความจำเป็นที่จะต้องตั้ง
รายจ่ายในกิจการบางอย่างซึ่งมิได้ตั้งเงินรายจ่ายในงบประมาณประจำปี
๒๔๗๗ ตามรายการที่จะกล่าวต่อไป คือ ๑. สภาผู้แทนราษฎรงบประมาณ
ที่ค้างไว้เดิม มิได้ตั้งเนื้อไว้สำหรับการประชุมวิสามัญในเดือน
สิงหาคม ฉะนั้นเมื่อมีการประชุมจึงต้องตั้งเงินเพิ่มเติม ๒. สำนักนายกรัฐมนตรี
คณะรัฐมนตรีได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณาปัญหาและดำเนิน
การบางอย่าง ผู้ที่รับผิดชอบตั้งเป็นกรรมการนั้นบางคนไม่ใช่ข้าราชการ
ประจำการ ไม่เป็นการสมควรที่จะให้ผู้ที่มาช่วยเหลือราชการจนถึง
ต้องดับดับต้องไปด้วย จึงได้กำหนดจะให้เบญประชุมตามคราวที่มาประชุม
งบประมาณเดิมมิได้ตั้งเนื้อไว้ ฉะนั้นจำเป็นต้องตั้งเงินเพิ่มเติมขึ้นทาง
กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ๓. กระทรวงกลาโหม (ก) เพื่อดำเนิน

คดีทางแพ่งฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ก่อการกบฏเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ.
 ๒๔๗๖ จำเป็นต้องตั้งค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมขึ้น นอกจากนั้นจำเป็นต้องให้คำ
 บัญญัติแก่ อัยการศาลพิเศษและกรรมการศาลพิเศษในการพิจารณาคดี
 จึงได้ตั้งงบประมาณเพิ่มเติมขึ้นทางด้านงานเดชาภากรรัฐมนตรี (ข)
 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นเป็นการสมควร จะอุดหนุนการอุดหนุนกรม
 ทำกระดาษ จึงได้ตั้งให้ตั้งกรรมการขึ้นเพื่อดำเนินการในเรื่องนี้ ซึ่ง
 กำหนดว่าจะมีทุนเป็นจำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้คิดว่ารัฐบาลคง
 จะต้องซื้อหินประมาณร้อยละ ๘๐ เป็นจำนวนเงิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท จะ
 จ่ายจากเงินของกรมแผนที่ได้สะสมไว้จากกำไรขายแผนที่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท
 นอกนั้นจ่ายจากรงบประมาณแผ่นดินจำนวนเงินที่ตั้งไว้ในงบประมาณเพิ่ม
 เดิมเป็นจำนวนที่กระทรวงเพาะจะต้องจ่ายในปี ๒๔๗๗ เนื่องจากที่ได้ทดลอง
 ตั้งแผนกน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้น ปรากฏผลว่าราคาน้ำมันทรูบาดซีที่ใช้ใน
 ราชการลดลง กรมควรจะดำเนินการให้ผลิตที่ใดบ้างขึ้นต่อไป จึง
 ดำริจะสร้างถังเก็บน้ำมัน และให้มเรือที่จะบรรทุก น้ำมัน จากต่าง
 ประเทศใกล้เคียงเข้ามาได้ เพื่อกำหนดตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพาะ
 ที่จำเป็นจะดำเนินการในระหว่างปี ๒๔๗๗ พินทางกองทัพบก (ค)
 เรือรบหลวงที่ประจำการอยู่เจ็ดลำโดยมากเป็นเรือที่สนอายุชัวยแต่เมื่อ
 ปี ๒๔๗๖ ได้ตั้งงบประมาณไว้สำหรับการสร้างเรือที่ควรต้อง
 เติบมาส่วน

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวหา ข้าราชการ เห็นว่ารัฐบาลไม่จำเป็นต้องอ่านรายงานนี้ให้สมาชิกฟัง เพราะเหตุว่า สภาฯ ได้แจกรายงานนี้ให้สมาชิกทุกคนแล้ว แต่ ข้าราชการขอเลื่อนว่า วันนั้นสภาฯ ยังไม่ควรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ เพราะเหตุว่าสมาชิกฟังได้รับคำสั่งของ รัฐบาลในวันนั้นในการประชุมนี้เอง เพราะฉะนั้นขอเลื่อนไปในวันจันทร์หน้า

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวหา คือ คำขแรงได้ทำส่งมาแล้ว โดยย่อเพื่อสะดวกในการที่ ข้าราชการ มาพบในที่นั้นก็เลยแจกให้ท่านอ่านตาม ไปเพื่อสะดวก เพราะฉะนั้น ข้าราชการ ไม่เห็นว่าจะต้องมีข้อกังวลอะไร แล้วในที่สุดเรื่อง นพคุณถึงเรื่องรับหลักการหรือไม่รับหลักการก่อน เมื่อ เข้าไปในกรรมาธิการแล้ว ท่านจะแปรญัตติต่อคณะกรรมการที่หั่ง ก็ได้ คือเรื่องนเรายุคตั้งว่าเพื่อขแรงว่าจะรับหลักการหรือไม่ ข้าราชการ คิดว่าประธานจะอนุญาตให้ ข้าราชการ ขแรงในเรื่องนี้ตลอดไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา เขิญ

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวหา บัดนี้สมควรจะตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อให้ ได้จำนวนเงินเดิมตามที่ได้อ้างไว้จ่ายสร้างเรือ ในระหว่างปี ๒๔๗๗ นี้ อีกประการหนึ่งกองทัพเรือได้ดำเนินการสร้าง สถานที่ตั้งที่หับได้หลายปีมาแล้ว โดยพยายามเจียดจากเงินงบประมาณ เหลือจ่ายประจำปี การงานก็มีได้ถูกต้องไปตามที่ควร ฉะนั้นจึงขอ

ตั้งงบประมาณเพิ่มเติมขึ้นไว้สำหรับใช้จ่ายในระหว่างปีด้วย ๔. กระทรวงการคลัง (ก) งานทางด้านกิจการเดชาานุการรัฐมนตรี ได้เพิ่มขึ้นเป็นอันมากเนื่องจากเดชาานุการรัฐมนตรี เป็นเดชาานุการของคณะกรรมการการคลังจึงจำเป็นต้องตั้งเงินไว้เพิ่มเติมขึ้นพนักงาน (ข) การตั้งเงินเดือนที่บางชั้นค่อยขยาย เพราะได้ยุบเลิกกิจการ ตมกถันที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การขยายการ ตมกถันที่รัฐบาลจะพยายามกระทำให้รัดกุมยิ่งขึ้น และการควบคุมการจำหน่ายเพื่อป้องกันให้คงขึ้นด้วย ๕. กระทรวงการ (ก) เนื่องด้วยทางราชการได้ส่งผู้แทนไปประชุมยุทธศาสตร์สำคัญสามครั้งในประเทศญี่ปุ่น กรมธรรมการได้ส่งผู้แทนไปด้วย จึงได้ตั้งเงินค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม (ข) งบประมาณกรมศึกษาประจำปี ๒๕๒๕ นั้น ได้ตั้งขึ้นไว้โดยยังมีได้ทราบกำลังงานที่จะจัดทำ เมื่อได้จัดทำขึ้นแล้ว ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ไม่พอทางฝ่ายรัฐบาลจึงเห็นจำเป็นต้องเพิ่มงบประมาณเพื่อจัดหาเจ้าหน้าที่ตามจำนวนที่ขอเพิ่มมานี้ (ค) ความได้ปรากฏว่าได้มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาสมัครเข้าเล่าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลเป็นจำนวนมาก กระทำให้จำนวนครูไม่พอต่อชั้น จึงได้ขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมขึ้น นอกจากนี้เนื่องด้วย ขยายการศึกษา จึงจำเป็นต้องขอเครื่องมือ ทศของวิทยาศาสตร์ อีกประการหนึ่งกระทรวงการ ได้ส่งผู้แทนกรมศึกษาธิการไปประชุมยุทธศาสตร์สำคัญสามครั้งในประเทศญี่ปุ่น จึงจำเป็นต้อง

ตั้งค่าใช้จ่ายขึ้นไว้ (ง) การศึกษาประชาชนที่รัฐบาลได้ตั้งใจจะบำรุงนั้น บัดนี้ได้ค้นพบเห็นว่าที่ได้คาดหมายไว้ ทำให้งบประมาณที่มีอยู่แล้วขาดแคลนลง จึงขอตั้งเพิ่มเติม ๖. กระทรวงมหาดไทย (ก) ด้วยทางราชการเห็นจำเป็นที่จะตั้ง นายอำเภอขึ้นพิเศษที่อรัญญประเทศ จึงขอตั้งเงินขึ้นไว้ นอกจากนี้จำเป็นจะต้องซ่อม ที่ว่าการอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ที่ถูกไฟไหม้ อำเภอของครภักษ์ จังหวัดนครนายก ที่ถูกพายุลูกเห็บและซ่อมที่พิศ อำเภอเชียงแสน กับขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมเป็นค่าซื้อที่ดินคุ้มหนอง จังหวัดน่าน การทำรอกันน้ำเขาระหว่างลำน้ำคางคางจังหวัดนครสวรรค์ ปรากฏว่าได้ผลดี แต่มีได้ตั้งเงินไว้ จึงของบประมาณเพิ่มเติม สำนักงานปลัดกระทรวงได้ส่งผู้แทนไปประชุมอุทกพิภพของสำนักชลประทานในประเทศญี่ปุ่น แต่มีได้งบประมาณไว้ ได้ขอเพิ่มมาด้วย อนึ่งเพื่อประโยชน์ในการปกครองจำเป็นจะต้องมีสายโทรศัพท์จากสุรินทร์ไปอำเภอสังขละบุรี ในโอกาสให้จึงขอเพิ่มงบประมาณ อนึ่งตามที่สภาฯ ได้ตกลงในการพิจารณางบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ว่าควรมีเงินตั้งเสริมเทศบาลเป็นจำนวนเงิน ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาทนั้น บัดนี้กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดการใช้จ่ายเป็นค่าอบรมเจ้าหน้าที่เทศบาลรวมทั้งการช่าง การสาธารณสุขและการเทศบาลทั่วไป ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งสภาเทศบาลจังหวัด สภาเทศบาลตำบล รวมเป็นจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเป็นเงินสำหรับ

การสร้างและบำรุงทางหลวงของท้องถิ่นอีก ๕๐๐.๐๐๐ บาท (๖) ด้วย
 จำเป็นต้องเพิ่มกองจรรยาชั้นเพิ่มเติมกำลังตำรวจ นอกจากนั้นได้ปรับ
 บรุงเรื่องเบียดเบียนนายสิบตำรวจ เพื่อประโยชน์และบำรุงหน้าใจผู้รับ
 ราชการในแผนกนี้ (๗) เพื่อการอนามัย กรมโยธาเทศบาลจะได้
 จัดการถ่ายเทอุจจาระในกรุงเทพฯ เอง แทนที่มอบให้เอกชนไปจัดทำ และ
 ได้คิดว่าจะเร่งรัดการสร้างทางจากกรุงเทพฯ ถึงนนทบุรี จากกรุงเทพฯ
 ถึงสมุทรปราการ และจากกรุงเทพฯ ถึงดอนเมือง จึงขอตั้งเงินเพิ่ม
 มา (๘) ด้วยได้มีการประชุมอายุรเวชกรรมเมื่อวันที่ทานถึง กรม
 สาธารณสุขเห็นเป็นการสมควรส่งผู้แทนไปประชุม จึงได้ขอขบประมาณ
 เพิ่มเติม (๙) กระทรวงเศรษฐการ (๑๐) ด้วยกระทรวงในสำนัก
 เดชานุการรัฐมนตรีมีเป็นอันไม่พอ เสมียนพนักงานไม่พอ จึงต้องจัดหาเพิ่ม
 ขึ้นอีก (๑๑) สำนักงานปลัดกระทรวง เนื่องด้วยการงานได้ทวีมากขึ้น
 เจ้าหน้าที่ไม่พอแก่งาน กระทรวงการต่างประเทศ จึงจำเป็นจะต้องเพิ่ม
 เจ้าหน้าที่ขึ้นในระหว่างนั้น จะต้องจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการสอบสอน
 การสร้างท่าเรือกรุงเทพฯ ด้วย (๑๒) ตามที่คณะกรรมการพิจารณา
 ขบประมาณประจำปี ๒๔๗๗ ได้ตกลงให้ตั้งเงินค่าซ่อมที่ทำการทดลอง
 ของเกษตรศาสตร์นั้น เมื่อได้สอบยอดเงินแล้วปรากฏว่ามีได้เพิ่มจำนวน
 เงินขึ้น จึงจำเป็นจะต้องขอเพิ่มมาในครั้ง (๑๓) เนื่องจากขยายการ
 สหกรณ์แต่ละจะทำงานร่วมกับนายแอนดรู ทำการสำรวจโรคพิษในภาค

กลาง จึงของบประมาณเพิ่มเติม (๓) คุ้มได้มีผู้ลักลอบจับสัตว์
น้ำในอ่างสยามมากขึ้น ทางฝ่ายปกครองมิได้มียานพาหนะที่จะทำการ
จับกุม จึงต้องของบประมาณเพิ่มเติมเพื่อสร้างเรือยนต์เร็ว และ
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการตรวจควบคุมการจับสัตว์น้ำทะเลและขยาย
การประมง (๔) เนื่องจากรัฐบาลได้ตกลงขออนุมัติทำสัญญาจำกัด
ยาง จึงต้องของบประมาณเพิ่มขึ้นทางกรมเกษตรเพื่อดำเนินการต่อไป
และปรากฏว่าเมล็ดพืชพันธุ์ที่แจกราษฎรนั้นไม่เพียงพอที่จะให้ทั่วถึงกัน
จึงของบประมาณเพิ่มเติม หนึ่ง ได้ตั้งผู้แทนจากกรมเกษตร ไป
ประชุมยุวพุทธศาสนิกศมาคมในประเทศญี่ปุ่นด้วยนายหนึ่ง จำเป็นต้อง
ของบประมาณเพิ่มขึ้น (๕) ความปรากฏว่า கடของบาง கடซึ่งที่ใช้
เป็นทางจราจรทางน้ำได้คนเดิน และบางแห่งมีน้ำขึ้นเนื่องจากน้ำไหล
เร็วไปตามคดของซอยได้ จึงเห็นว่าสมควรจะขุดคดของและบีคคดของ
ซอย อีกประการหนึ่ง สมควรที่จะมีสถานีตรวจอากาศขึ้นในที่สำคัญ
เพื่อประโยชน์ในทางอุตุนิยมศาสตร์ จึงของบประมาณเพิ่มเติม (๖)
เนื่องจากทางราชการ เห็นเป็นการสมควรเปิดสำนักงานที่ดิน จังหวัดที่
อำเภอตะกั่วป่า และทำการกำกับดูแลหาพลอยในจังหวัดกาญจนบุรี
จึงของบประมาณเพื่อการนี้ ในการทำงบประมาณประจำปี ๒๔๗๗
มิได้ตั้งค่าซื้อเครื่องถ่ายรูปแบบที่คล้ายฉาย ฉะนั้นในการทำงบประมาณ
คราวนี้ จึงจำเป็นต้องเพิ่มเพื่อซื้อเครื่องถ่ายภาพซึ่งมิได้จ่ายด้วย (๗) เนื่อง

จากสถานที่ทำการแผนกขอมสินเด็ก และภาระงานได้ทวีขึ้นเป็นอันมาก จำเป็นจะต้องหาที่ทำการใหม่ จึงของบประมาณเพิ่มขึ้น นอกจากนั้น เพื่อประหยัดรายจ่ายประจำ จะได้จัดการซื้อรถเมตาใหม่ อันงบประมาณค่าสร้างสายเคเบิ้ลระวาง สถานีวิทยุกลาง ถึงสถานีวิทยุหัตถ์ซึ่งได้รับไว้เดิมนั้น ไม่พอ จึงต้องขอเพิ่มขึ้น และของบประมาณเพื่อมีเครื่องอาหฺยเครื่องรับวิทยุหัตถ์และบางกอกน้อย กับเปิดสถานีวิทยุที่เกาะสีชังอีกแห่งหนึ่ง ๑. ในการปราบกบฏราชการบางแผนก ต้องใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก กระทำให้งบประมาณของแผนกนั้นๆ ขาดแคลนลง จึงสมควรได้งบประมาณเพิ่มเติมขึ้น งบประมาณเพิ่มเติมตามที่ได้ออกข้างต้นนั้นรวมเป็นเงิน ๔,๘๐๐.๓๘๘ บาท รัฐบาลเห็นว่าในปี ๒๔๘๕ งบประมาณประจำมีรายได้สูงกว่ารายจ่ายเป็นจำนวน ๘ ล้านบาทเศษ ครั้นในปี ๒๔๘๖ ภาวะรายได้คงจะสูงกว่ารายจ่ายราว ๔ ล้านบาท ใน ๒ ปีคงจะมีเงินรายได้สูงกว่ารายจ่ายราว ๑๓ ล้านบาทเศษ แต่เป็นเหรียญบาทเดียว ๓ ล้านบาทเศษ ในการทำงบประมาณประจำปี ๒๔๘๗ ได้ใช้จ่ายเสีย ๕ ล้านบาท และเมื่อหักเงิน ๒ จำนวนออกจากเงินรายได้ที่สูงกว่ารายจ่ายเมื่อ ๒ ปีก่อนแล้ว คงมีเงินคงคลังเหลือพอที่จ่ายตามงบประมาณที่จะขอเพิ่มเติมในครั้งนี้ได้ เพราะฉะนั้นตามที่ข้าพเจ้าได้แถลงเหตุจำเป็นต่อสภาฯ นั้น รัฐบาลจึงขอให้สภาฯ รับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาสืบไป

ขุนวรวิชัยศรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 ข้าพเจ้ารู้สึกขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลังเป็นอย่างมาก ที่
 ได้อธิบายให้ฟังตั้งแต่ต้นจนจบ แต่ข้าพเจ้าไม่ได้ใช้ความคิดใคร่
 ตรองเลย ตริตรองไม่ทัน เงินเป็นหมื่นเป็นแสนเป็นล้านจะให้คิด
 ชั่วขณะหนึ่งนั้นจะไหวหรือ เงินทองเหล่านี้ที่จะมาใช้จ่ายก็เป็นของราษฎร
 แม้แต่สังคายนึ่งก็จะต้องใช้ไปโดยรอบคอบ ด้วยความใคร่ครวญ
 อย่างดี แทนที่จะมีการจ่ายจำนวนเงินตั้งมาก ๆ อย่างนี้ จะไม่เปิด
 โอกาสให้ราษฎรใคร่ตรองให้รอบคอบว่า ควรหรือไม่ควรประการใด
 ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นการสมควรอย่างยิ่งในเรื่องนี้ สมาชิกผู้หนึ่งเสนอ
 เสนอขอให้เดือนการพิจารณาเรื่องนี้ไปในอันข้างหน้า ข้าพเจ้าเอง
 เป็นผู้รับรอง แต่ว่าท่านประธานก็มีดำเนิการให้ถูกต้องตามข้อบังคับ
 ไม่มีการคัดค้านจะได้ถึงความคืบหน้าเป็นมติที่ใช้ได้แล้วหรือไม่ ก็ต้องโหวต
 กัน ส่วนเมื่อก่อนด้วยเรื่องพระราชบัญญัติโอนที่ดินของรัฐบาล ข้าพเจ้า
 มีความตระขิดตระขวงเหมือนกัน เราไปถอนข้างพระเถระธรรมาคม คือ
 เราได้เชื่อว่าการจัดทำไปผิดข้อบังคับอย่างไร ข้าพเจ้าจะอธิบายเมื่อ
 สมาชิกผู้หนึ่งขอให้ลงมติเสียที่ เมื่อมีผู้รับรองแล้วสภาฯก็ให้ลงมติ
 แต่ส่วนเมื่อก่อนข้าพเจ้าก็รับรอง ทำไมการเป็นไปอย่างนี้ จะไม่ให้ข้าพเจ้า
 นำมาพูดอย่างไร เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะให้สภาฯลงมติว่า จะเดือน
 ไปภายหลังหรือไม่ตามที่สมาชิกผู้หนึ่งเสนอนั้น

เจ้าพระยาจักร์กรมทิเบต กล่าวว่ ถ้าจะกล่าวถึงว่าจระรักษา
 ประโยชน์ของราษฎรแล้ว และที่ได้รับความไว้วางใจต่อท่านทั้งหลายได้
 มาจัดการฝ่ายบริหาร ก็รู้สึกความรับผิดชอบอย่างยิ่งขึ้น แต่ในเรื่องนี้
 ปัญหาอยู่ที่ว่า ท่านจะรับผิดชอบในชั้นนี้ได้หรือไม่ หรืออีกนัยหนึ่ง
 ท่านจะยอมให้ مبلغประมาณเพิ่มเติมหรือไม่ ส่วนที่จระพูดเดขเป็นจำนวน
 เท่าไรก็ได้แจกไปให้ท่านอ่านหลายเวลาแล้ว และท่านก็ได้อ่านด้วยความ
 จริงซำพเจ้า ไม่จำเป็นจะต้องเขามาแจก นี้ซำพเจ้ามาพูดด้วยปากเดขท่าน
 ทั่วทราบไป เพื่อไม่ต้องให้เสียเวลาไปคิดไปอ่านในหนังสือพิมพ์
 เพราะฉะนั้นขอไปเป็นเรื่องที่ท่านจะแปรญัตติต่างหาก ที่มีความเห็น
 ตามนี้ ถ้าว่าหลักการ ๒-๓ อย่างท่านเห็นจำเป็นแล้ว ซำพเจ้าขอ
 ช้แจง ท่านต้องออกพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม แต่ส่วน
 ที่ว่าเราจะตัดรายไดลงนั้น รายจ่ายเราจะไม่ให้ลดเช่นการประชมวิธำ
 มัญญไม่ได้ คงงบประมาณได้ แต่อีกอย่างหนึ่งเทศบาตซึ่งรัฐบาลได้รับ
 รองและซำพเจ้าเชื่อว่าในครั้งกระนั้น ถ้าท่านจะจำได้แล้ว ก็คง
 เห็นว่าซำพเจ้าเป็นคนเห็นชอบนั้น พอพูดถึงเทศบาตซำพเจ้าก็ยังอดเชื่อน
 ครนเวลานซำพเจ้าไม่อดเชื่อน ท่านตั้งมาชิกก็บอกว่ให้หรือไว้ก่อน และ
 ว่าจะเอาเงินมาจากไหน เพราะซำพเจ้ายังไม่รู้การใช้จ่ายในเวดā
 นั้น นี้ต้องเวดāมาพอเราจะเดเห็นข้าง หน้าข้างหลังได้บ้าง เพราะ
 ฉะนั้นจึงเป็นการที่เห็นว่า การที่ท่านประตังค้เงินด้านหน้าแล้วนบาท สำหรับ

ทางฝ่ายรัฐบาลก็ปลงใจจะส่งเงินด้านห้าแสนบาทเป็นข้อหนึ่ง เป็นข้อ
 สำคัญที่ท่านไม่รับหลักการวันนี้ หมายความว่าเงินห้าแสนบาทนี้ไม่ต้องบริกา
 หารเพราะอันเดียว ถ้าท่านต้องการให้ผ่านไป เพราะตามที่ข้าพเจ้า
 กต่างจนบนรอยแปดอย่าง ถ้าท่านเห็นว่าสมควรที่จะรับหลักการแม้แต่
 อันเดียวหรือสองอันก็ตามอันใดก็ตามก็รับ แต่ส่วนที่ไม่เอา เราก็แปรญัตติ
 ไม่ให้จ่ายได้ ซึ่งเราจะคงกรรมาธิการตามระเบียบที่มีมาแต่ก่อน เช่น
 อย่างที่เราได้เคยทำกันมาแต่ก่อน เราไม่ต้องจะนำชีวิตกันตาย เช่นการ
 ประชุมวิสามัญที่เราประชุมกันอยู่นี้ ไม่มีเงินแล้วเราจะจ่ายอย่างไรถูก
 ข้าพเจ้าก็มาขอให้ออกกฎหมาย เราจะมีเทศน์ขาด เราต้องมีเงินบำรุง
 เทศน์ขาด สำหรับส่งอันเห็นได้แต่แล้ว เราก็รับหลักการได้ ส่วน
 อันอื่นๆ เมื่อไม่เห็นด้วยก็พูดกันในกรรมาธิการและในสภาฯ เป็นตอนที่สุด

หุดจวงวินิตปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสตงนคร กล่าวไว้ ใ
 ว่าข้าพเจ้าและผู้แทนราษฎรประเภทที่หนึ่งทั้งหลายจะไม่ยินดียุติรับหลักการ
 ก็หาไม่ได้ ยินดีที่จะรับหลักการอยู่แต่ขอ แต่เมื่อรัฐบาลให้ที่ประชุม
 นพิจารณาว่าเรื่องงบประมาณที่รัฐบาลเสนอนั้น สมควรที่จะรับหลัก
 การหรือไม่ ถ้าเช่นนั้น รัฐบาลก็ไม่จำเป็นต้องมาชี้แจงในเวทนาน เพราะ
 เหตุว่าได้แจกให้ที่ประชุมทุกๆ คนแล้ว ที่ข้าพเจ้าค้านว่าอย่าเพิ่งรับหลัก
 การวันนี้เดี๋ยวนั้น ใ้ว่าจะต้องการหนังสือเห็นชอบใจก็หาไม่ได้ คือเดือน
 ไปวันจันทร์เท่านั้นเอง ไม่ช้านัก แต่ถ้าจะรับหลักการในบัดนี้

นายมังกร ดำแดน กล่าวหา ในเรื่องนายรัฐบาลได้รับแต่ตัวรับหลักการที่รับแต่เพียงว่าควรออกพระราชบัญญัติเพิ่มเติมเท่านั้นเอง
ก็เราจะคัดค้านก็ได้ตามจำนวนเงินที่ได้เสนอมาที่หลัง ส่วนสมาชิกที่เห็นว่าให้เท่าไรหรือไม่ให้เท่าไรก็ไปแปรญัตติได้ อย่าเห็นวงเห็นใจให้เสียเวลาเลย ควรจะลงมติกันได้แล้ว

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวหา
ข้าพเจ้าขอเรียนที่ห้องรัฐบาลสักหน่อย การชักชวนให้สภาฯ รับหลักการตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังถนัดกัน ที่จริงข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย
แต่ว่าเฉพาะอย่างยิ่งข้ออ้างที่เกี่ยวด้วยเรื่องเรอขาดเป็นข้อที่ถกข้าพเจ้ารู้สึกกตัญญูใจเมื่ออ้างถึงรายจ่ายในการประชุมวิสามัญนั้นเรอมีขึ้นเพื่อตรวจสอบ
ควบคุมงานของรัฐบาลต่างๆ ไปก็เอารายจ่ายในการประชุมวิสามัญมาพูดด้วยนั้นเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะนัก ข้าพเจ้าขอเรียนเตือนให้ทราบว่าเป็นการผิดที่ผิดมาหนึ่งแล้ว

นายเช อัจฉริยะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวหา
เท่าที่ข้าพเจ้าเรียนคือไปนี้ไม่ใช่ว่าจะขัดขวางในที่ว่าจะไม่รับหลักการ แต่ข้าพเจ้ามีความสงสัยตามร่างพระราชบัญญัตินี้ กระทรวงธรรมการจะเพิ่มจำนวนเงินครุอย่างหนึ่ง ในเรื่องการศึกษาประถมศึกษาที่รัฐบาลได้ตั้งใจจะบำรุงนออย่างหนึ่ง อีกข้อหนึ่งก็ว่าจำเป็นจะต้องเพิ่มการตรวจเพื่อปราบปรามผู้ขายนอกข้อหนึ่ง แล้วในเรื่องเทศบาลกับสามอย่าง

นม ความสงสัยว่าจะได้พรมในท้องเมืองประโยชน์ทุก ๆ จังหวัดหรือเพิ่ม
เพราะบางอย่างเท่านั้น เพราะเหตุว่าจังหวัดที่เจ้าอยู่ขุนรู ถือว่าทาง
ครุทน้อยเต็มที และอีกอย่างหนึ่งผู้ขายก็ไม่มีบ้าง และได้ทราบมาว่า
ในเรื่องของกำลังค่าแรงช่วยเหลือนั้นไม่ค่อยจะได้ ด้วยเหตุนี้สงของใจ
จึงเรียนถามมา

นายเจมียด หงส์ประพาด ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีอยุธยา
กล่าวว่า สำหรับข้าพเจ้าไม่ได้ตั้งใจที่จะไม่รับหลักการ แต่ข้าพเจ้า
ยังสงสัยว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นพระราชบัญญัติงบประมาณหรือไม่
เพราะมีแต่เพียงเราแต่เดิมแต่เปลี่ยนแต่เพียงรายชื่อเท่านั้น ส่วนต่อ
เดจรายรับไม่เห็นเอามาให้ดูเลย ถ้าเป็นงบประมาณแล้ว จะต้องชี้
มาทั้งรายได้อายจ่าย แต่มีแต่รายจ่ายเท่านั้น

เจ้าพระยาศรีธรรมราชธิบดี กล่าวว่า ข้าพเจ้าขออธิบายให้ฟังว่า
พระราชบัญญัติที่เป็นแม่บทนั้น พระราชบัญญัติงบประมาณปี พ.ศ.
๒๔๗๗ ซึ่งได้รับอนุมัติจากสภาฯ และได้กลายเป็นพระราชบัญญัติแล้ว
เรื่องนั้นเป็นงบประมาณเพิ่มเติมหรือเพิ่มเงินกับงบประมาณที่ผ่านมานี้
แล้ว เพราะฉะนั้นทำไมจะเขียนงบประมาณไม่ได้ ดังที่รายรับกับออก
อยู่แล้วว่า เราจะเอาเงินจากไหนมาจ่าย คือนเพิ่มเงินจากงบที่ได้
ผ่านมาแล้วเมื่อปลายปี เพราะฉะนั้นโดยส่วนมากก็เหมือนเช่น งบประมาณ
ที่ได้กำหนดไว้ คำว่าเพิ่มเติมงบประมาณก็จะเห็นได้ว่ารัฐบาลอาจจะ

เสนองบประมาณเพิ่มเติมสำหรับรายการที่คาดคะเนไม่ได้หรือมีความจำเป็น
เป็นคงจ่าย เพราะฉะนั้นที่เสนอนั้นถูกต้องกฎหมายทุกประการแล้ว

นายเดมียัค หงส์ประภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีอยุธยา
กล่าวว่า คือตัวเลขสำหรับรายรับนั้นไม่ได้แสดงไว้ แต่ถ้าหากว่าบอก
แต่เพียงเท่านั้นแล้ว ควรจะเปลี่ยนเป็นว่าพระราชบัญญัติงบประมาณจ่าย
เพิ่มเติม เพราะรายรับไม่มี

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ์ กล่าวว่า รายรับนั้นอยู่ในงบประมาณ
ประจำที่ได้เสนอมานี้แล้ว นี่สำหรับเพิ่มขึ้น ถ้าท่านตรวจดูในพระราช
บัญญัติวิธีการงบประมาณและถึงแม้ว่าในข้อบังคับของสภาฯ ซึ่งเขียนตาม
นั้นท่านจะเห็นได้ว่า รัฐบาลจะเสนองบประมาณเพิ่มเติมได้

หอดวงวนิธิปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ขอเสนอให้ลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่ มีสมาชิกรับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีท่านสมาชิกเสนอญัตติ
จะให้เลื่อนการรับหลักการนี้ไปไม่ใช่หรือ

หอดวงวนิธิปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้าไม่คัดค้านแล้ว ขอให้ลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เหลือเพียงว่าจะรับหลัก
การหรือไม่เท่านั้น

นายเช วัฒนอักษร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่
ในเรื่องรับหลักการนั้นข้าพเจ้าเองก็ไม่ได้เถียง แต่ทนนั่งสงสัยอยู่อีก ๓
อย่างเท่าที่ไ้เรียนมาแจ้งว่า ๑. แผนกทำการก็ดี ๒. กองจรรยา
ในเรื่องการปราบโจรผู้ร้าย ข้อที่ ๓. คือเรื่องเทศมณฑล ๓ อย่างนี้เท่าที่
ไ้เรียนถามรัฐบาลมานั้นยังไม่ได้รับตอบ แต่ว่างบประมาณที่ขอ
เพิ่มขึ้น จะส่งไปตามจังหวัดทั่ว ๆ ไปหรือจะเพียงให้เฉพาะจังหวัดหนึ่ง
จังหวัดใด

เจ้าพระยาสุรธรรมาธิบดี กล่าวว่ เรื่องที่ว่าสมาชิกของใจว่า
เงินที่จะไว้สำหรับเทศมณฑลนั้นเป็นเรื่องรายละเอียดที่รัฐบาลจะทำนั้น ก็
คิดหวังที่จะให้ทั่วไปถ้าจะต้องการแล้ว ก็แปรญัตติหรือจะไปสอบดูราย
ละเอียดในชั้นกรรมาธิการได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะรับ
หลักการ

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่
การอภิปรายนั้นยังไม่ได้เท่าไร แล้วจะให้รับหลักการ มีผู้เสนอแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ เชิญนั่ง ๆ ท่านผู้ใดเห็น
สมควรจะอภิปรายต่อไปอีกบ้าง โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้น ๓ คน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะ
หยุดการอภิปรายและรับหลักการบ้าง โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นเป็นส่วนใหญ่ เป็นอันว่ามีการอภิปราย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือไปว่า เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
จะได้ให้ลงมติเรื่องรับหลักการต่อไป

ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะรับหลักการไว้พิจารณาโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุม
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฯไว้พิจารณาต่อไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ จะตั้งกรรมาธิการวิสามัญ
หรือ สามีญ

นายบุญมีด หงส์ประภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีอยุธยา
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ

มีสมาชิกรับรอง

นายกรัชมงคล กล่าวว่า รัฐบาลขอเสนอรายงานกรรมาธิการ
วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติมครั้งนี้ คือ
เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ ๒ หม่อมเจ้าจรรณดิทยากร จรรณ
พระยาไชยยศสมบัติ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ จำนวนกรรมาธิการจะ
กำหนดกันเท่าไร

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุษัณห์ กล่าวหา ข้าราชการ
เด่น ๕ คน

ขุนเด่นสาส์ดี รับรอง

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวหา เมื่อ
ที่ยังไม่ตกลงกันว่า จะตั้งกรรมการวิสามัญ หรือสามัญ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา กรรมการวิสามัญ มีผู้
เสนอและมีผู้รับรองถูกต้อง

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวหา ข้าราชการ
เด่นขอให้ตั้งกรรมการสามัญ เพราะเหตุว่ากรรมการสามัญ
ประจำของสภา ฯ ของเรามีถึง ๓ ชุด และกรรมการชุดเหล่านั้นก็
มีความสามารถพอที่จะพิจารณาได้ ถ้าหากว่ามีคุณสมบัติของอย่างใด
ก็มีสิทธิจะเรียกเจ้าหน้าที่มาชี้แจงได้ ขอเสนอให้ตั้งกรรมการสามัญ
ของสภา ฯ นี้พิจารณาต่อไป จะเป็นชุดไหนก็แล้วแต่ที่ประชุม

ขุนวรวิชัยภูธรุณเฑาะว์ รับรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา มีผู้เสนอให้ตั้งกรรมการ
วิสามัญมีผู้รับรองแล้ว แต่สมาชิกอีกผู้หนึ่งเสนอขอให้ตั้งกรรมการ
สามัญมีผู้รับรองเหมือนกัน

นายกรัฐมนตรี กล่าวหา ในการงบประมาณครั้งก่อนนี้ ได้เคย
ตั้งกรรมการวิสามัญขึ้น เพราะขณะนั้นในครั้งนั้นขอให้ตั้งกรรมการ
วิสามัญพิจารณาต่อไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ สมาชิกผู้หนึ่งเสนอขอให้
ตั้งกรรมการวิสามัญ ซึ่งรัฐบาลก็มีความเห็นสอดคล้องด้วยแล้ว
ท่านสมาชิกอีกผู้หนึ่งขอให้ตั้งกรรมการสามัญ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
จะได้ขอให้สภา ฯ นอกรความเห็นในเรื่องที่จะให้ตั้ง กรรมการสามัญ
หรือ วิสามัญ กรรมการสามัญเป็นนิติที่เสนอที่หลัง ข้าพเจ้าจะ
ได้ให้ออกเสียงก่อน ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะให้ตั้งกรรมการสามัญ
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะให้
ตั้งกรรมการวิสามัญ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรองเป็นส่วนมาก เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติ
ตั้งกรรมการวิสามัญ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ จำนวนกรรมการชุดนี้
เท่าไร

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย กล่าวคือ ข้าพเจ้าขอ
เสนอ ๘ คน มีผู้รับรองแล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ มีสมาชิกเสนอ ๘ คน ถ้า
ไม่มีท่านผู้ใดคัดค้าน จะได้ ถ้อยคำที่ประชุมนี้ยอมตามมีสมาชิกเสนอแล้ว

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา ข้าพ
เจ้าขอเสนอ ๑๑ คน

ขุนวรดิษฐ์รัตนเวทีย์ รั้วรอง

ทำการแทนประธานสภา ข กล่าววา มีสมาชิกผู้หนึ่งเสนอ ๘ คน
อีกผู้หนึ่งเสนอ ๓๓ คน มีผู้รับรองแล้วทั้ง ๒ ราย ท่านผู้ใดเห็นสมควร
ให้มีกรรมการไว้ ๑๑ นาย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นรั้วรอง ๑๐ คน

ทำการแทนประธานสภา ข กล่าววา ท่านผู้ใดเห็นว่าควรให้มี
กรรมการเพียง ๘ คน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นรั้วรองเป็นส่วนใหญ่ เป็นอันว่าที่ประชุมลง
มติตั้งกรรมการไว้ตามญัตติ ๘ คน

ขุนพิเคราะห์ศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย กล่าววา ข้าพเจ้าขอ
เสนอพระยาสารคามคณาภิบาล พระยาเสนาภิมุข

ขุนเสนาดีศักดิ์ รั้วรอง

ขุนเสนาดีศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าววา ข้าพเจ้า
ขอเสนอพระยาประเสริฐรัฐสงคราม

ร.ต. เนตร์ พูนจิตต์ รั้วรอง

ร.ท. ทองคำ ค้ายโสภา ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าววา มีข้อบังคับ พุทธก่อนประธานอนุญาตหลายคนมาแล้ว

พระพิณิจรนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเสนอขุปรเจดตรุณพันธ์

ขุปรเจดตรุณพันธ์ วัชรอง

ขุปรเจดตรุณพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเสนอขุปรเจดตรุณพันธ์ ๗ ขุปรเจดตรุณพันธ์ ๗ นายไต้ ๗ ๓ คน

ทำการแทนประธานสภา ๗ กล่าววา ก็คนแล้ว ก็จะเกิน ๕ คนแล้ว

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเสนอตัว เพราะเป็นกรรมวิธีการอยู่หลายอันแล้ว

ร.ต.เนตร พุนนิจวัฒน์ กล่าววา ข้าพเจ้าขอเสนอนายทองกระจาย
นายพัก ฦ ๑๑๑๑ วัชรอง

เดชะธิการอ่านรายนำผู้ ที่ถูกเสนอเลือกเป็นกรรมวิธีการ

เจ้าพระยาจักร์ธรรมวิเบศ หม่อมเจ้าจรรณโทยากร จรรณ

พระยาไชยศักดิ์สมบัติ พระยาสวรรคตคณาภิบาล พระยาเสนาภิมุข

พระยาประเสริฐสงคราม

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเสนอนายมิ่ง เถาเทวณู นายมังกร สัมเด็น นายพัก ฦ๑๑๑๑

หุดองวรนิศบรธา หุดองศรีประกาศ วัชรอง

นายบุญมา เสริฐศรี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเดย กล่าววา ข้าพเจ้า
ขอเสนอ ขุปรเจดตรุณพันธ์

ขุนเสนาบดีรั้ว รับรอง

นายเดมียต หงส์ประภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอ นายแกน นิตยาเนต ร.ค. เนตร พูนวิวัฒน์

ร.ช. น้อม เกตุคุณิ รับรอง

หลวงวชิรนิติปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ขอเสนอ พระพิไธยสุนทรการ

ขุนวรสิขุตรุนแพทย์ รับรอง

ร.ช. ขุนนิรันดรชัย ขอเสนอ หลวงสินธุสงครามชัย

ร.ช. หลวงนิเทศกลกิจ ร.น. รับรอง

ขุนจรเขานิเวศน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดระนอง กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ขอเสนอ หลวงวชิรนิติปริชา

นายกรีน แสนโกลสิก รับรอง

นายทองม้วน อัครการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอ เจ้าคุณมณฑราชเสถียร

มีสำเนา รับรอง

นายเขียน กาญจนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอ น.ช. พระเวรมนวิรัชพากย์ ร.น. กับนายสนิท

เจริญรัฐ

มีสำเนา รับรอง

หลวงนรินทร์ประสาทรเวช ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเสนอ ขุนวณิชฐกรคุณเวทย์

มีดีมาชิกับรอง

หลวงวณิชฐกรคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี กล่าววา ข้าพเจ้า
ขอเสนอ หลวง ไก่ทองภักย์วงศ์

มีดีมาชิกับรอง

ขุนสมุทมาหาร หิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเสนอ หลวงอดุลเดชศรีดี

มีดีมาชิกับรอง

พล.ต. พระยาประเสริฐสงคราม กล่าววา ตามที่มีดีมาชิกผู้หนึ่ง
เสนอข้าพเจ้าเป็นกรรมาธิการนั้น ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านผู้เสนอ เสด็จ
ข้าพเจ้าเป็นกรรมาธิการอยู่ส่วนหนึ่งแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าคงทำงานไม่
สะดวก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอถอน

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าววา ข้าพเจ้า
ก็ขอถอนตัว เพราะไม่สบาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ท่านก็เห็นจะพอแล้ว มาก
อยู่ ขอให้เดชาธิการอ่านรายงาน

เดชาธิการอ่านรายงานผู้ถูกเสนอเดอกเป็นกรรมาธิการ เจ้า
พระยาศรี ฯ หม่อมเจ้าอรุณ ฯ พระยาไชยยศ ฯ พระยาสุรคาม ฯ

พระยาเสนาภิมุข ขุนประจักษ์ ขุนธำมาหารฯ นายทองกระจาย นายมิ่งฯ
นายหมิงกริฯ นายพักฯ นายแถมฯ ร.ศ. เนตรฯ พระพิไลย์ฯ น.อ.
หลวงสินธุฯ หลวงฉนวนิศาฯ พระยามานฯ น.อ.พระเรียมฯ นายสันติฯ
ขุนวรสิทธิ์ฯ หลวงโกวิทฯ พ.ท.หลวงอุดมฯ ขุนสุคนธ์ฯ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ตามรายนามที่เดชาธิการ
อำนั้ ขอได้ โปรดกรอกนรณผู้ประสงค์จะให้ขึ้นกรรมาธิการ ๘ นาย ขอ
เชิญท่านผู้มนามต่อไปเป็นกรรมาธิการตรวจคะแนนเสียง พ.ท.หลวง
ภาคสังคราม นายกิมทะฯ นายกิมตั้งฯ หลวงชำนาญฯ หลวงชาญฯ
หลวงนิเทศฯ ขุนนิรันดรฯ ร.ศ. เนตรฯ นายบุญแถมฯ ร.อ. น้อมฯ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ท่านผู้ใดเขียนชื่อส่งแล้ว
ให้พักได้ เว้นแต่ท่านกรรมาธิการ

หยุดพักเวลา ๑๖.๓๕ นาฬิกา

เปิดประชุมใหม่เวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ปราบกฏผลจากการเลือก
สมาชิกที่สมัครจะเป็นกรรมาธิการได้คะแนนสูง ๓๐ ท่าน เพราะฉะนั้น
๒ ชื่อข้างหลังต้องถอนเสียคนหนึ่ง หรือเลือกกันใหม่ในระหว่าง ๒ ท่านนี้
ตามลำดับคะแนน พระยาไชยยศฯ ๑๐ เจ้าพระยาศรีวิ ๑๕ หม่อมเจ้า
อรรณฯ ๑๒ หลวงโกวิทฯ ๒๑ หลวงสินธุฯ ๒๐ หลวงอุดมฯ ๕๕
ขุนสุคนธ์ฯ ๕๕ ขุนธำมาหารฯ ๕๕ พระยามานฯ กับนายมิ่งฯ ๓๑

ต้องทำนั้นจะต้องคนเดียวคนหนึ่ง หรือมีฉันทน์ก็เลือกกันใหม่ในระหว่าง
๒ ท่านน

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า รัฐบาลขอถอนพระยามาน ฯ

นายทองม้วน อธิการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม กล่าวว่า
ว่า ไม่ยอมให้ถอน เพราะข้าพเจ้าเห็นว่าเกี่ยวกับงบประมาณทาง
เทศบาล

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ถ้าเช่นนั้นก็เลือกกันใหม่สำหรับ
๒ ท่านน เราใช้วิธียกมือเห็นจะได้เพื่อตัดใจเอาให้สิ้นเซ้า ท่าน ผู้ใด
เห็นสมควรจะให้เจ้าคุณมาน ฯ เป็นกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกบริบรอง ๕๑ ท่าน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นสมควร จะให้
นายมังกร สามเสน เป็นกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือบริบรอง ๒๖ ท่าน เป็นอันว่าครั้งหลังนี้พระยามาน ฯ
ได้เป็นกรรมาธิการต่อไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า การแปรญัตติจะให้กำหนด
เดาที่วัน

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอ
เสนอ ๗ วัน

พระยาเสนาภิมุข บริบรอง

นายเจมียศ หงส์ประพาส ผู้แทนราษฎรจังหวัด พระนครศรีอยุธยา
กล่าวว่า ถ้า ๗ วันที่จะเปิดประชุม

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า รัฐบาลขอเสนอให้ ๕ วัน

ขุนเสนาบดีดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยเขต กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ขอก่อน

ทำกาารแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีสมาชิกเสนอแปรญัตติ
๗ วันแต่ขอลงไปแล้ว รัฐบาลขอให้แปรญัตติ ๕ วัน ถ้าไม่มีผู้ใด
คัดค้าน จะให้ถือว่าสภาฯ นอกเหนือตามที่รัฐบาลเสนอนั้นแล้ว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่าประชุมอนุญัตติแล้ว

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัด ชนบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้ายกจะขอรับรองเรื่องข้อขอแสดงต่อกรร มานิจการเด็กเล็กน้อย

ทำกาารแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ได้ ท่านเอาได้พูดกับ
กรร มานิจการโดยตรง

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัด ชนบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้ายกจะขอรับรองเรื่องข้อขอแสดงต่อกรร มานิจการเด็กเล็กน้อย.....

ทำกาารแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า นอกประเด็น เจริญนิ่งได้
ต่อไปร่างพระราชบัญญัติ โอนเงินในงบ ประมาณ ประจำปี พุทธศักราช
๒๔๗๗ พร้อมทั้งบันทึกการขอรับรองของรัฐบาล

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่า ๓. งบประมาณประจำปี
พ.ศ. ๒๔๗๗ ได้กำหนดเงินเป็นประเภทตามความจำเป็นเท่าที่ได้ควรกระน

อ่องหน้าได้ ในเมื่อรวบรวมงบประมาณ ครั้นได้ปฏิบัติการมาปรากฏ
 ว่าเงินบางประเภทขาดแคลน เพราะมีรายจ่ายเกิดขึ้นโดยมิได้คาดคะเนไว้
 หรือที่คาดคะเนไว้ว่าจะมีรายจ่ายเป็นจำนวนเล็กน้อย เมื่อถึงมือทำการ
 จึงปรากฏว่าเงินไม่พอ จำนวนเงินที่ขาดนี้พอจะเจียดจ่ายจากเงิน
 ประเภทอื่นได้ จึงขอโอนเงินจากประเภทที่เหลือ มาคงจ่าย อีกประการ
 หนึ่ง ๑. มีรายจ่ายบางรายที่จะคงจ่ายในประเภทนั้นมีได้ เพราะผิดวิธี
 การ จึงได้โอนมาเพื่อให้ถูกต้อง ๒. รายการที่ขอโอนนั้นคงขอโอน
 ภายในวงเงินงบประมาณที่มีอยู่ มิใช่เป็นเงินที่ขอเพิ่มเติม ที่จำเป็นต้อง
 ขอโอนโดยพระราชบัญญัติ นั้น เพราะในพระราชบัญญัติได้กำหนด
 ประเภทเงินและจำนวนเงินไว้ จะจ่ายก็จ่ายกันมีได้ รายการที่ขอโอนมี
 ดังต่อไปนี้ (๑) สถาปนุ์แทนราษฎร โอนค่าใช้จ่ายไปตั้งเป็นการจร
 ๓๘๓ บาท เพราะการคิดตั้งผิดตมในท้องประชุมสภา ได้จัดทำเมื่อปี
 ๒๕๒๖ คำนวณว่าจะใช้จ่ายเพียง ๓,๕๐๐ บาท ครั้น เวลา ทำเสร็จแล้ว
 ค่าใช้จ่ายสูงขึ้นกว่าที่ประมาณไว้ จึงต้องขอโอนเงินค่าใช้จ่ายตรงมาเพิ่ม
 เดิม (๒) ดำเนินนายกรัฐมนตรี เนื่องจากได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบ
 ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๖ ขึ้น จำเป็นจะต้องมีเจ้าหน้าที่เพื่อบังคับ
 การให้เบ็ดไปตามพระราชบัญญัตินั้น จำนวนเจ้าหน้าที่มีอยู่แล้วไม่พอ
 จึง จำเป็นต้อง โอนค่าใช้จ่ายตรงมาคงจ่ายเป็นจำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท
 (๓) กระทรวงการคลัง ทำการคลังจังหวัดนครราชสีมาชำรุด จะเป็น

อันตรายแก่เสมือนพนักงานจึงจำเป็นต้องซ่อมแซม ขอโอนเงินค่าใช้
 สร้อย ๓,๖๒๐ บาทมาตั้งเป็นภาระจรรยา เมื่อปลายปี ๒๕๑๖ กรมสรรพากร
 ได้จัดการ ปฎิรูปร่าง ทักษิณ สรรพากรจังหวัด และศุภกมาตรา รวม ๒ หัก
 แต่การจ่ายเงินค่าสร้างนี้เหลือออกมาในปี ๒๕๑๗ เงินการจรรยาในงบประมาณ
 ของกรมสรรพากรมิได้มีอนุญาตไว้ จึงจำเป็นต้อง โอนมาตั้ง เพื่อชำระ
 เงินที่ค้างให้เสร็จไป (๔) กระทรวงการต่างประเทศ เนื่องจากการย้าย
 ข้าราชการสถานทูตและทางราชการจะตั้งสถานกงสุลที่ไซ่ง่อน และเงิน
 เดือนที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศ ตั้งไว้ ไม่พอกับที่จะต้องจ่ายจริง
 จึงขอโอนเงินมาตั้งให้เป็นการเพียงพอและขอปรับวิธีการ (๕) กระทรวง
 ธรรมการ การสร้างคึกคกนไซที่โรงพยาบาลศิริราชในปี ๒๕๑๖ นั้น
 ได้มีเงินประกันเหลือออกมาจ่ายในปี ๒๕๑๗ แต่มิได้ตั้งงบประมาณไว้จ่าย
 จึงต้องโอนเงินมาตั้งเป็นการจรรยาเพื่อจ่ายเป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท ส่วนค่าใช้
 สร้อยของกรมมหาวิทยาลัยนั้นปรากฏว่าจำนวนเงินที่คงมาในงบประมาณ
 ไม่พอใช้จ่ายได้ตลอดปี จึงขอตั้งเพิ่มเป็นเงิน ๖,๘๘๒ บาท กับราย
 หนึ่งที่โอนไปเพิ่มประเภทเงินเดือนมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการ
 เมือง คือ, เงินก้อนสำหรับตั้ง ตำแหน่ง ศาสตราจารย์ใหม่ ๒ ตำแหน่ง
 ตามงบประมาณประจำปี ตั้งไว้ใน กรมมหาวิทยาลัย เป็น เงิน ๒๐,๒๕๐
 บาท ได้ โอนไปให้มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง แล้ว ๓

ค่าหนึ่งเป็นเงิน ๓๒,๐๐๐ บาท คงเหลือเงินอีก ๘,๒๕๐ บาท จึงโอน
 ไปเสียให้เต็มตามยอดอนุญาตในงบประมาณ เงินโอน ๓ จำนวนนั้นระ
 ได้โอนจากประเภทเงินเดือน เนื่องจาก คณะกรรมการ ข้าราชการ
 พด เรือนมีหน้าที่ของจัดการศึกษานักเรียนทางต่างประเทศ จึงโอนงบ
 งบประมาณเงินเดือนผู้ดูแลนักเรียนและผู้ช่วยผู้ดูแล นักเรียน ซึ่ง ตั้งไว้ ทาง
 กระทรวง กรรมการ ไป เพิ่มงบประมาณคณะกรรมการข้าราชการพด
 เรือนเพื่อให้ถูกต้องตามทางการควบคุม (๖) กระทรวงมหาดไทย การ
 โอนเงินจากงบประมาณกรมโยธาเทศบาลไปเพิ่มงบประมาณ กรมตำรวจ
 นั้น เนื่องจากได้ โอนแผนกจดทะเบียนยานพาหนะไปสังกัด กรมตำรวจ
 (๓) การซ่อมแซม เรือนคนไข้ โรคจิต ซึ่งได้รับ อนุญาตให้ทำขาดเงิน
 ไปอีก ๓๕๐ บาทและ (๔) จำเป็นต้องมีเครื่องมือแพทย์เพื่อทำการบำบัด
 โรคที่ลุกลามบางโรค (๕) กระทรวงยุติธรรม จำนวนเงินที่ขอโอน
 นั้นเป็นค่าใช้จ่ายด้วยกันแต่ต่างสำนักงาน จึงขอโอนเพื่อให้เป็นการถูก
 ต้อง (๖) กระทรวงเศรษฐการ การจรที่ขอโอนจากงบประมาณ
 กรมทะเบียนการค้าประเภทค่าใช้จ่าย ๑,๖๒๕ บาทนั้น เป็น ค่าซ่อมแซม
 เรือนนครที่ชำรุดทรุดโทรมซึ่งมิได้มีงบประมาณการจรตั้งไว้แต่เดิม การ
 โอนเงินค่าใช้จ่ายกรมพาณิชย์ ๑,๖๑๗ บาท เพิ่มประเภทการจรเพื่อ
 เป็นค่าใช้จ่ายของข้าราชการ ในกรณีซึ่งไปประชุมพุทธศาสนิกศมาคมใน
 ประเทศญี่ปุ่น งบประมาณกรมเกษตรประจำปี ๒๔๗๗ ที่กรมการ

เงินงบประมาณของตัวเองไปเพิ่มให้กับคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
 อีกด้วย การโอนเงินโดยการซื้อค้ำเหนื่อกันเช่นนี้ รู้สึกว่าไม่ยุติธรรม
 เด็ดขาด ท่านรัฐมนตรีกระทรวงการคลังควรจะรู้สึก และเห็นใจ
 กระทรวงธรรมการให้มาก ๆ ข้าพเจ้าเองรู้สึกถึงสภากระทรวงธรรมการ
 เป็นอย่างยิ่ง เป็นกระทรวงที่ยากจนแต่ด้วยมากถูกเขาซื้อค้ำเหนื่อให้ตลอด
 โหดขีบ ๆ อีก ข้าพเจ้าเองเคยรับราชการเป็นครูมาแต่ ๑๕ ปี และ
 ถึงกับข้าพเจ้าก็ยังสอนอยู่ที่โรงเรียนมัธยมวัดบวรนิเวศ สอนให้เปล่า ๆ
 โดยไม่เอาเงินเดือน ข้าพเจ้ารู้สึกถึงวงการค้ำชားของเด็กและฐานะของ
 ครูมาแต่จามีความแค้นแค้นเพียงไร เด็กเป็นจำนวนมากยังไม่ได้รับการ
 ศึกษา จำนวนโรงเรียนก็ยังมีไม่พอที่จะให้เด็กศึกษา ครูก็มีเงินเดือน
 น้อย และใช้แต่เท่านั้นบางรายถึง ๓๐ บาทกว่าก็ไม่ได้เงินเดือนเพิ่ม เทียบ
 กับข้าราชการกระทรวงอื่นแล้วผิดกันไกลทีเดียว เทียบจะกล่าวได้ว่าพวก
 ครูทนทำ ไม่ใช่ทำทน กระทรวงการคลังก็ไม่เห็นอก คนภายนอก
 โดยมากเขาพากันส่งสารพวกครูกันมาก ยิ่งครูประจำภาคด้วยแล้ว ยิ่ง
 ข้าราชการใหญ่ทีเดียว มีเงินเดือน ๘ บาท ๓๐ บาทไม่พออย่าได้ ทำการ
 สอนแทบจะตายไปในเวลาสอน โดยมีนักเรียนบรรทุกเข้ามาตั้งชั้นละ
 ๖๐-๗๐ คน แผลเลี้ยงแทบตลอดวันเช่นนี้ นับเป็นการลำบากแล้ว
 หรือ ท่านรัฐมนตรีควรจะเห็นอกบ้าง คือไปขึ้นข้าพเจ้าขอพูดถึงวงการ
 ศึกษาของประถมศึกษาในมาจุจุบัน ในสมัยรัฐธรรมนูญนี้ ท่านอย่า

เพิ่งเข้าใจว่าการศึกษาของเราล้มเหลวตั้งแต่แล้ว นั้นเข้าใจผิด ความจริง การประถมศึกษาของเรายังแย่งอยู่อีกมากนัก แยกอย่างไร ก็คือว่าโรงเรียน ก็ยังไม่มีพอ ครูก็ยังไม่พอ เครื่องใช้ประกอบการศึกษาอื่นก็ยังไม่พอนักทีเดียว

เด็กที่ว่างการศึกษาขงมีชกเยอะแยง ไม่ต้องตุนตุนโกตใน จังหวัดชนบทซึ่งเป็นจังหวัดที่โกต ๆ เอง เด็ก ๆ ผู้ใดต้องการศึกษา ถูกเกณฑ์ให้มาเรียน ทางโรงเรียนบอกบ่ดว่าไม่มีที่รับ แต่ทางเจ้าหน้าที่เกณฑ์ให้มา เช่นเนแถวท่านจะไปรดว่าอย่างไร เอาผู้ปกครองเป็น ผิดกฎหมายหรือไม่ นี่แหละการศึกษาคู่เด็กได้รับอยู่ในเวลานี้ ขอให้ ท่านพึงเข้าใจว่าเด็กในสยามเวลานี้ว่างการศึกษาอีกมากมายนัก พดเมือง ของประเทศสยามเวลานี้มีราว ๑๓ ล้านคนเด็กที่อยู่ภายในบังคับให้เข้าเรียน อายุแต่ ๗ ถึง ๑๔ ปี คืออยู่ภายในเขตการศึกษา ๗ ปี อายุขัยของ พดเมืองเฉลี่ยแล้ว ๖๐ ปี ฉะนั้นจะมีจำนวนเด็กที่จะตั้งอยู่ในเขตประถม ศึกษาเศษ ๗ ถึง ๖๐ ของพดเมือง ๑๓ ล้านคน ซึ่งคิดเป็นเด็กประมาณ ๑ ล้าน ๗ แสนคนเศษ เวลานี้เด็กซึ่งเรียนอยู่ในประถมศึกษามี ๗ แสน คนเศษเมื่อหักลบกันแล้ว เด็กซึ่งคงว่างการเรียนอยู่อีกประมาณ ๗ แสน คน และเมื่อทางกระทรวงธรรมการ ได้ถูกเหือดเนื้อเดียวเช่นนี้ เด็ก ๗ แสน คนนี้ จะมีความรู้ทันตามรัฐธรรมนูญหรือ รัฐบาลควรจะวิตกใน เรื่องนี้ให้มาก เพราะเราเป็นรัฐบาลของรัฐธรรมนูญ ขยับปล่อย ปดระเดยเด็กให้มากนัก ข้าพเจ้าจะขอบรรยายถึงรายละเอียด โดย

ประมาณว่าการศึกษาประชาบาลของเรานั้นยังขาดจำนวนเงินอีกเท่าไรใน
 เวลานี้ : หวังว่าท่านสมาชิกทั้งหลายคงจะไม่รังเกียจในการฟัง เนื่องจาก
 จำนวนเด็กที่ว่างการศึกษามีประมาณ ๘ แสนคน ฉะนั้น (๑) เงินการจ้
 ในประเภทการสร้างสถานทีเรียนมีดังนี้ โรงเรียนพืงต้มมุกิบรรจุได้ ๒๐๐
 คน เด็กทั้งหมด ๘ แสนคน ฉะนั้นจะต้องมีโรงเรียนเพิ่มขึ้นอีกถึง
 ๔๐๐๐ โรงเรียน โรงเรียนหนึ่งคิดอย่างหยาบๆ ค่าสร้างโรงเรียนๆละ
 ๓๐๐ บาท ฉะนั้น ๔๐๐๐ โรงเรียนจึงเป็นเงิน ๔ แสนบาท (๒) เงินค่าใช้
 ้สรอยเดือนละ ๓๐ บาทต่อโรงเรียนหนึ่ง บัหนึ่งเป็นเงิน ๓๒๐ บาท มี
 ้ทั้งหมด ๔๐๐๐ โรงเรียนคิดเป็นเงิน ๔ แสน ๘ หมื่นบาท (๓) เงินเดือน
 ้ครู ครูคนหนึ่งสอนนักเรียน ๓๐ คน นักเรียนทั้งหมด ๘ แสนคน เพราะ
 ฉะนั้นจะต้องจ้างครูถึง ๒๖๖๘๖ คน ครูคนหนึ่งได้เงินเดือน ๓๕ บาท
 ้ต่อเดือน เพราะฉะนั้นเดือนหนึ่งจะต้องสิ้นเงินค่าจ้างครูเป็นเงิน ๓๘๘๘๘๐
 บาท บัหนึ่งเป็นเงิน ๔,๘๘๘,๘๘๐ บาท รวมเงินทั้งสิ้นทั้ง ๓ ประเภท
 ้อย่างคร่าวๆเป็นเงิน ๕,๖๘๘,๘๘๐ บาท แต่น่าสงสัยว่าการประดม
 ้ศึกษาของเราได้เพียง ๖ หมื่นบาทเท่านั้นซึ่งยังขาดอีก ๕ ล้านกว่าบาท นั้น
 ้คือเด็กยังจะต้องว่างการเรียนอีก หลายแสน น่าสงสัยหรือไม่ นอก
 ้จากนี้เมื่อคราวมีดสมัยประชุม ข้าพเจ้าได้ไปแสดงปาฐกถาเผยแพร่ขอบ
 ้การปกครองตามรัฐธรรมนูญ ๓๐ แห่งกจำ ครูโรงเรียนประชาบาล
 ้โดยมากแทบทุกแห่งทุกตำบลโอดครวญว่าทางการได้บรรจุเด็กให้เข้าสอบ

มากมายเกินกว่ากำลังนักคือชั้นหนึ่ง ๆ คง ๖๐-๗๐ คน บางรายคน
 เดียวสองคน ๓ ชั้นแต่พวกได้เงินเดือนกันเพียง ๘ บาท ๓๐ บาท ไม่พออย่า
 ไร นี่เหตุที่ท่านทั้งหลายจะเห็นใจอาชีพของครูซึ่งทำการหนักเพียงไร
 เรื่องนี้ขอฝากไว้ในความดำริของท่านรัฐมนตรีว่าการคลังด้วย โดย
 ณะเพราะอย่างนี้ท่านไม่ควรจะเชือดเนื้อเอาเงินของการศึกษาไปให้คณะ
 กรรมการข้าราชการพลเรือนเฉย น่าจะเห็นใจและสงสารกระทรวงธรรม
 การมากกว่า แต่ถึงอย่างไรก็ดี ข้าพเจ้าก็ขอมาจะขอพูดกับคณะกรรมการมาธิการ
 งบประมาณตั้ง ๒-๓ คำ คือว่าเท่าที่แต่มาเมื่อคราวงบประมาณปลาย
 ปีที่แล้ว เมื่อคณะกรรมการได้ตั้งงบประมาณในบางแห่งแล้ว ก็
 ได้ไปเพิ่มบางแห่งของกระทรวงต่าง ๆ ที่เห็นว่ามีจำเป็น แต่คราวนี้เป็น
 คราวประชุมวิสามัญขอให้ท่านคณะกรรมการงบประมาณระมัดระวังถึงการ
 ศึกษาของเด็กให้มาก ๆ ให้ทันตามรัฐธรรมนูญ ฉะนั้นเมื่อท่านตัดราย
 จ่ายของกรมกองหรือกระทรวงใดแล้ว ขอได้โปรดเอาเงินที่ตัดนั้นมา
 เพิ่มให้การศึกษานานาชาติให้จงได้ ท่านก็จะได้บุญเป็นอย่างยิ่ง

เจ้าพระยาศรัยธรรมาธิเบศ กถาว่า เห็นจะเข้าใจผิด การโอน
 เงินไปเอาเงินการศึกษา ห้ามมิได้ เงินนั้นเป็นเงินเดือนของผู้ดูแลของ
 นักเรียนในต่างประเทศ คือเป็นเงินเดือนของนักเรียนต่างประเทศซึ่งแต่เดิม
 จ่ายทางกระทรวงธรรมการ เงินเดือนของผู้ดูแลนักเรียนต่างประเทศนั้น
 ค่อยมาสถานใดลงมติให้ออกพระราชบัญญัติ และได้ประกาศในราชกิจจานุ

บุบผา ว่าอยู่ในหน้าที่ควบคุมดูแลนักเรียนต่างประเทศนั้นจากกระทรวง
 ธรรมการมาให้ข้าราชการพลเรือน เงินยอกนั้นซึ่งไม่ได้เปลี่ยนแปลงเลข
 ด้กต่างก็ด้วย แทนที่จะใช้จากงบของธรรมการกลับมาใช้ในงบของ
 ข้าราชการพลเรือน เพื่อให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน
 การที่เราทำเช่นนี้เพื่อให้ลูกหน้าท ๆ ท่านทั้งหลายจะเห็นถ้าเราไม่โอนแล้ว
 เงินก็คงจะใช้กันอย่างเดียวกัน แต่ใช้ผิดงบและผิดพระราชบัญญัติข้าราชการ
 พลเรือน เพราะฉะนั้นต้องการจะวางให้มันอยู่ในงบไหน ๆ เท่านั้นเอง
 เงินก็คงใช้เท่าที่แล้ว ๆ มา เท่ากันไม่มีเกี่ยวกับการบำรุงการศึกษาอะไรนั้น
 ออกต่างหาก

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณ กล่าววา ขอให้ฟัง
 คำแถลงการณ์ของรัฐบาล การโอนเงินให้กันนี้ คือเราได้มอบหมาย
 ให้รัฐบาลเป็นผู้บริหารงาน เมื่อบริหารงานลงไปสำหรับงานของประเทศ
 เมื่อมันขาดตกบกพร่องอย่างไรอย่างหนึ่ง คือในทางคำนวณ ชันตัน
 ไม่มีใครจะคำนวณได้วา ใครคำนวณได้ตัดออกเช่นนั้น ไม่มี เมื่อเรา
 ไม่เป็นโปรเฟสเซอร์ในโลกแล้ว ในการคำนวณจะให้ถูกต้องวิธีการ ต้อง
 แก่ คือ พวกรัฐมนตรีแก่ที่ทำงานในหน้าที่อย่างไร ราษฎรจะได้รับ
 ความสุขสมบูรณ์ เรียกว่าไปเวียนมาเพื่อประโยชน์แก่ชาติ ศาสนา พระ
 มหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญของเรานั่นเอง ในชั้นนี้ ท่านต้องคำนวณ
 และนี่ก็สมอว่าการที่เรามอบหมายให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้บริหารแล้ว พวก

เราเป็นแต่เพียงการในขั้นต้นว่าไม่ให้ประเทศชาติของเราล่มจมเท่านั้น ใน
 ข้อควรเชื่อฝ่ายบริหารงาน ถ้าเราไม่เชื่อแล้ว ทำไมล่มมาซึกทั้งหลายไม่
 ใจทำให้คณะรัฐบาตออก ท่านควรวินิจฉัยว่า ท่านทำไปผิดหรือถูกเท่านั้น
 ในข้อนั้น สำหรับการศึกษา มุ่งประสงค์ อย่างที่สุด ได้ตรองกันมาก่อน
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่อาจจะพูดนอกเรื่อง การขอเพิ่มงบประมาณ
 เราก็รู้ยิ่งดี คือฝ่ายบริหารนั้น พวกเราเหล่าสมาชิกทั้งหลายก็กักกัน
 มิให้ทำไปในทางที่ผิด เช่นนี้เราควรประณัดที่ว่าสิ่งใดซึ่งเราให้ไว้แก่ฝ่าย
 บริหารฯ จะใช้เกินควรหรืออาพอดสมควร ข้อควรคำนึงให้ที่สุด พระราช
 บัญญัติ โคนเงิน ประเภทนั้นไปเพิ่มในประเภทหนึ่งให้ เป็นเงินเดือนของ
 เสมียนพนักงานอีก เพื่อจะให้งานนั้นดำเนินตั้นรวดเร็วยิ่งขึ้น เราจะ
 ต้องอาศัยซึ่งกันและกัน ในข้อนี้เราควรจะต้องตรองให้มาก ๆ จะเป็น
 ดีก็ตามว่า ข้อที่ท่านเป็นรัฐมนตรีทำพลาดหรือผิด แต่เราจะไปขอบ
 บินยันหรือคอยหักหาญให้เสียคนเท่านั้นใช้ไม่ได้ เพราะเราได้ไว้ดวงใจ
 คณะรัฐบาตแล้วว่าเขาสามารถทำงานให้แก่เราได้ เราควบคุมอำนาจ
 หรืออย่างไร บัดนี้ไม่ทราบว่ารัฐบาตโกงเลย เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้า
 เชื่กรัฐบาต ว่ารัฐบาตจะทำให้ชาติ ดำรง พรมหากษัตริย์ และรัฐ
 ขรรมนุญของเราเจริญยิ่งขึ้น ขอท่านรู้สึกเถิดว่าเราควรช่วยกันปกครอง
 เราควรจะช่วยกันแก้ไขอย่างนั้น ๆ ข้อนี้เป็นข้อสำคัญ ราชการแผ่นดิน
 ไม่ใช่เป็นของเล็กน้อย ๆ เพราะฉะนั้น ขอให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

พิจารณาให้แน่นอนเสียก่อน อย่าไปว่ารัฐมนตรีไปเพิ่มเงินเดือนเสีย
คนนั้นและเอาไปใช้ส่วนตัว ถ้าเป็นเช่นนั้นเราจะทำอย่างไรก็ได้ เราเอา
ออกจนกว่าได้ ฟุ้งงักได้ ไม่ใช่ว่าเป็นเห็นรัฐบาลหรือฝ่ายบริหารเราก็ตั้ง
ข้อที่จะดำเนินงานกับฝ่ายบริหาร เราต้องช่วยกัน ตั้งไต่ถามบกพร่อง ตั้ง
ไต่ถามขาดเหลือ เราต้องช่วยกันซึ่งกันและกัน เพื่อให้ประเทศชาติรุ่งเรือง
เจริญขึ้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงคิดว่าเราคงกรรมาธิการแล้ว เราจะ
พิจารณาให้แน่นอนอย่างไรเมื่อรัฐบาลเห็นอย่างไร ข้าพเจ้าเห็นว่าเรา
ไม่ควรจะขัด เราควรจะรับหลักการ

คุณอินทรมิถิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า ความ
จริงพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่ของแปลก เป็นของที่ทำตามระเบียบ คือแบบ
นั่นเอง ถ้าหากท่านผู้ที่มีอำนาจในทางบัญชีอยู่แต่ก็อาจจะ
ได้คิดว่าไม่ใช่ของแปลกอะไร เงินรายนี้เป็นเงินที่เราอนุญาตในงบประมาณ
ประจำปี แต่เพราะเหตุว่าเงินที่เราอนุญาตไปนั้น มีการใช้จ่ายยังหย่อน
กว่ากัน ซึ่งสมมติว่าเงินค่าใช้สอยเราใช้สอยยังไม่หมด แต่
ถ้าปีประเภทการจรมหดไปแล้ว แต่ฝ่ายคณะรัฐมนตรี คือฝ่ายบริหาร
อยากจะได้เงินประเภทการจรมไปเป็นค่าใช้สอย คือได้ใช้อยู่แต่ก็
ออกจากยอดนั้นไป เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรจะรีบอะไรไปให้ชัวยาก มี
ข้อสำคัญอย่างยิ่งว่าเราควร จะรับหลักการ แห่ง พระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้
รัฐบาลโอนเงินประเภทนี้เสีย เพื่อได้ดำเนินการต่อไปตามที่เราได้อนุญาต

ไปในงบประมาณแล้วเท่านั้น ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรรับหลักการ และขอ
เสนอให้ตั้งมติที่เดียว ว่าควรรับหลักการหรือไม่ เพื่อให้ยื่นเรื่องเข้า

หลวงศรีประภาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ การ
ขอโอนเงินรายนี้ ตามที่ข้าพเจ้าได้เปิดดูในบัญชีแล้วยุ่งยากมากเต็มที
กล่าวคือ เงินที่มีอยู่แต่ในงบประมาณแล้ว ก็เอาโอนไปใช้ ในที่อื่น เสีย
แต่ก็มาขอเพิ่มงบประมาณใหม่อีก เป็นการไม่ถูก อีกประการหนึ่ง เงิน
ค่าใช้สอยที่ขออนุญาตไปให้ทำการงานนั้น ไม่ได้อนุญาตให้ไปตั้งเงินเดือน
ถ้าหากว่าขออนุญาตเงินค่าใช้สอยให้ไปทำงานแล้ว ภายหลังก็โอนเอา
ไปให้เงินเดือนเสีย แล้วงานก็ไม่ต้องทำเลย แต่ก็มาบอกจ่าเงินไม่พอ
จึงจะเห็นได้ ในจำนวนเงินของกรมนี้ๆ มีอยู่แต่ที่โอนเอาไปใช้เสียก่อน
แต่มาขอตั้งงบประมาณใหม่ เช่นกรมโยธาเทศบาล เงินของเขามียอยู่
แล้ว ไม่ได้ทำอะไรเลย โอนไปให้กรมตำรวจเสีย แต่มาขอใหม่ แล้ว
ยังมีอยู่อีก เช่นกรมชลประทาน กรมศึกษาธิการ กรมทะเบียนการค้า
กรมที่ดินและโจทะเบียน เงินเหล่านี้มีอยู่แล้ว แต่ว่าโอนไปให้ที่อื่น ๆ เสียหมด
แล้ว กรมเหล่านี้มาขอเงินเพิ่มใน งบประมาณที่ ขอไป แล้ว เมื่อ ๕๕๕
เพราะฉะนั้นเห็นว่าไม่สมควรที่สุด อีกประการหนึ่ง กิจการที่ขอทำไป
ในสิ่งที่แล้วไปแล้ว แต่มาขอเพิ่ม เพราะเหตุว่าเงินที่อนุญาตไปนั้นอนุญาต
ให้สำหรับทำงานภายในขอบเขต ไม่ได้อนุญาตให้ทำไปนอกขอบเขต
เลย แต่ที่โอนไปใช้การในเมื่อได้ทำไปแล้ว เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าไม่
สมควรที่สุด

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ ก่ด่าจว่า ตามที่ท่านสมานึกได้แสดง
 ความเห็นเมื่อกัน ทว่า เงินเหล่านี้ ด้ภาฯ ได้ตั้งมติโดยพระราชบัญญัติ
 งบประมาณประจำปีอนุญาตก้อนเงินในนี้ให้รัฐบาลไปใช้ และตามที่
 เสนอเจตนาหนักได้วางประเภทไว้ความที่คาดคะเนว่าจะตรงกับที่จ่ายจริง แต่
 เจตนาความจำเป็นบางอย่าง ซึ่งเราตั้งงบประมาณโดยจำกัดจ่าย
 เต็มก็ ไม่ได้ตั้งเผื่อไว้มาก ๆ เพราะฉะนั้นก็มีเหตุการณ์เกิดขึ้นโดยไม่
 ทันรู้ล่วงหน้าเช่นนี้ เงินที่ได้ตั้งไว้มาก แต่เผอิญต้องใช้น้อยแต่ถ้าตั้งไว้
 น้อย เผอิญต้องใช้มาก เพราะฉะนั้นจะทำอย่างไร ถ้าจะโอนภายในวง
 ประเภทของเรา ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการที่ท้าวกันมาเสมอ ข้าพเจ้าจะเรียน
 ได้ว่าแต่ก่อนนั้นเป็นการที่ขออนุมัติมาทางคลัง ที่ได้อนุญาตไป แต่ว่า
 ภายหลัง เราเห็นว่าเมื่อได้มีรัฐธรรมนูญ ได้มีสภาฯ แล้ว เราจึงมอบ
 การรายน้ให้สภาฯ รับริ รับริวินิจฉัย เพื่อให้เป็นเหตุกันขึ้น ถ้าไม่
 ให้ โอนแล้ว งบประมาณที่ตงไว้หนักตงตงให้พอ เมื่อตงไว้เผื่อให้พอ
 แล้ว งบประมาณก็จะพอออกจำนวนเงินมาก แล้วเงินที่จะใช้จ่ายก็
 เกิดไม่พอที่จะจ่ายขึ้น แล้วปลายปีก็อาจจะเหลือโดยไม่จำเป็น ที่ตั้งไว้
 เช่นนี้แล้วก็เห็นในปลายปี เช่นนั้น เงินรายน้ที่จำเป็นจะต้องใช้ เราก็
 พยายามเคียดในวงเงินที่อนุญาตให้ ไม่ใช่ขอเพิ่มใหม่ เพราะฉะนั้นเรา
 คิดว่าเมื่อท่านได้มอบความไว้วางใจแล้วเราก็คิดว่าคงจะอนุญาตให้ทำได้
 ข้อที่จะโอนเงินกรมโยธาเทศบาลไปเพิ่มทางกรมตำรวจนั้น ที่จริงได้ โอน

เห็ดอ แต่ครบถึงงบประมาณเข้าแต่เราต้องงบประมาณมาใหม่เข้า
อีก เพราะฉะนั้นเงินที่โอนรวมเข้านี้มีหลายประเภทขอให้ดู

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่่า คือในการที่อ่าน ข้อความยังไม่แจ่มแจ้ง ข้าพเจ้าจะขอไขความว่า ที่กระทรวงเศรษฐการขอโอนจากเงินเห็ดอจ่ายกรมที่ดินและโลหกิจ มาคงสำหรับเนื่องจากได้ตั้งที่ปรึกษากระทรวงเศรษฐการขึ้นไม่มั่งงบประมาณจ่าย เพราะฉะนั้นจึงได้ขอโอนเงินที่เห็ดอจ่ายประเภทนี้มาให้ณะเพาะที่ปรึกษาที่ได้ตั้งขึ้น เพราะฉะนั้นประเภทที่แทนที่จะไปของงบประมาณเพิ่มเติม เราจัดการ โอนเสีย แทนที่จะไปเพิ่มขึ้น แต่ไม่ใช่อยอดซ้ำกัน เป็นยอดใหม่ ท่านจะเห็นได้กรมที่ดินและโลหกิจที่ขอเพิ่ม คือมีเรื่องว่าเราคงแผนกของที่ดิน กองโลหกิจขึ้นที่กระทรวงซึ่งได้เลิกไปแล้ว เดียวกันก็เกิดความจำเป็น เพราะมีเหมืองแร่ต่างที่แรกก็ต้องการจะคงที่จังหวัดเดียวอีก แต่เวลานั้นเหตุการณ์ที่จะทำไม่ได้ ความจริงต้องการให้มีที่ทำการโลหกิจเสียก่อน เพราะฉะนั้นเท่าที่เห็น กรมความจำเป็นขึ้น จึงได้ตั้งกรมที่ดินและโลหกิจขึ้นที่จังหวัดศรีภควา ซึ่งแต่เดิมเป็นจังหวัด และเดิยอนมความจำเป็นจะต้องคงขึ้น เพราะฉะนั้นเราจึงขอคงงบประมาณในทันที มันคนละเรื่องทีเดียว

หุดวงวรมนิตปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงกนนคร กล่าวว่่า ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกระทรวงทบวงกรม ข้าพเจ้าจำได้ว่าได้ประกาศใช้เป็น กฎหมายก่อน พระราชบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๗๗

เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้า จึงไม่เข้าใจว่า เหตุใดจึงได้ ยักย้าย เปลี่ยน กระทบ
กระทบวงกรรมภายหลังพระราชบัญญัติที่กล่าวมานี้ และอนึ่งข้าพเจ้าเห็นว่า
สิ่งที่เคยมีติดๆมาแต่เดิม จะเอามาเป็นแบบอย่างในเวลาไม่ได้ เพราะฉะนั้น
ควรจะให้ระเบียบที่ถูกต้องจึงจะชอบ

เจ้าพระยาจักรีศรีอโศก กราบบังคมทูลว่า ในเรื่องที่จะจัดการนั้นมีความ
จำเป็นที่ว่าการงานนั้นมิเปลี่ยนแปลงเสมอ ไม่ใช่ว่าจะทำไปโดยคงที่
เพราะเราต้องการจะขยายขยายเสมอ เคี้ยววนการที่ขยายอย่างเช่นที่ของ
การ แสดงให้เห็นว่าเนื่องจกทางราชการเห็นเป็นการสมควรที่จะเปิด
สำนักงานที่ดินจังหวัดที่อำเภอระยอง และทำการขุดหาเพชรพลอยที่
จังหวัดกาญจนบุรี นี่ยกตัวอย่างอันหนึ่ง นี้ว่าคิดดูเถอะว่าในเวลาจัดการ
ไป มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นที่จะตั้งทำการใหม่ เพราะฉะนั้นเราก็ต้องโอน
เงินภายในวง พยายามใช้เงิน เพื่อให้เจริญขึ้น และถ้าเราขอ
อนุมัติต้องภา ๗ ถ้าเมื่อส่งภา ๗ เห็นชอบก็อนุมัติไป เมื่อไม่อนุมัติก็
เป็นอันว่าเรื่องหนึ่งเท่านั้นบอกว่าการไปผิด ๆ และไม่ควรกำหนด ข้าพเจ้า
ขอเสนอว่า การงบประมาณเพิ่มเติมนั้นมิใช่ทั่วประเทศ ถึงแม้ว่าจะอย่างไร
ก็ตาม จะต้องขอโอนงบประมาณภายในวง เราทำได้เสมอ ที่จะไป
หวังว่าจะวาง ข้อแต่เดิมคิดเปลี่ยนแปลง อะไรเลยนั้นไปวางตายตัวเสียแต่
ไม่ได้ คิดที่จะเปลี่ยนแปลงแล้ว ความเจริญจะเกิดขึ้นก็เปล่า ถ้ามีความ
จำเป็นสมควรแก่เหตุการณ์ เราก็อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ เช่นที่ข้าพเจ้ายก

ตัวอย่างสำนักงานที่ดินจังหวัดกระบี่มา เช่นผมเป็นคน ถ้าเราไม่ตั้งชนแต่
ราษฎรก็ร้อง ตามที่ผู้แทนราษฎรก็ร้องขอมาขอให้เปิด เพราะเหตุว่า
ราษฎรมีแรมมากไม่สะดวกแก่เขา แต่ถ้าหากว่าไม่เปิด ราษฎรก็จะต้อง
ไปท่งงว แต่เราจะคอยได้หรือ เพราะฉะนั้นเห็นเป็นความจำเป็น เรา
จึงจะต้องแก้ แต่เปลี่ยนวงเงิน

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอเรียน ตามรัฐบาลว่า ตามที่รัฐบาลว่าได้เปลี่ยนแปลง
กระทรวงทบวงกรมนั้นได้มีประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือไม่ ว่าย้าย
จากกระทรวงหนึ่งไปอีกกระทรวงหนึ่ง

เจ้าพระยาศรีธรรมวิเศษ กล่าวว่า การที่โอนกรมก็ต้องมีเป็น
กฎหมาย ไม่ใช่โอนกรม คือตั้งทำการขึ้นใหม่ ไม่ใช่ตั้งกรม
ขึ้นใหม่ที่เดียว เป็นเรื่องที่ว่า จะควรโอนเงินหรือไม่

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ท่านสมาชิกได้อภิปราย
กันทั้งทางต้นสนุนและทางคัดค้าน และรัฐบาลก็ได้อธิบายมาเป็นเวลา
พอสมควรแล้ว ข้าพเจ้าจะได้ขอให้ลงมติในเรื่องรับหลักการ ท่าน
ผู้ใดเห็นสมควรจะรับหลักการนี้ไว้พิจารณาโปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมสภา ฯ นี้ได้รับ
หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณาแล้ว

เจ้าพระยาศรีธรรมวิเศษ กล่าววา ขอให้ส่งเรื่องให้
กรมการวิสามัญคดีตั้งไว้แล้วพิจารณา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา รัฐบาลขอให้อบรมเรื่อง
นี้ให้กรมการวิสามัญคดีตั้งขึ้นแล้ว คณะเดียวกับที่ตั้งเมื่อตอน
พิจารณา ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้านข้าพเจ้าจะได้ถือว่าสภาฯอนุมัติแล้ว
ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ทำการแทน ประธานสภาฯ กล่าววา รัฐบาลขอให้เสนอแปร
ญัตติภายใน ๕ วัน ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้านจะได้ถือว่าสภาฯ
อนุมัติแล้วเหมือนกัน
ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ไม่มีผู้ใดคัดค้านทั้งสอง
อย่าง เพราะฉะนั้นถือว่าสภาฯอนุมัติแล้ว ต่อไปร่างพระราชบัญญัติ
ทำเหมืองแร่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ พร้อมทั้งบันทึกประกอบ
ร่างของนายมิ่ง เถาหเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นายมิ่ง เถาหเรณู ผู้แทนราษฎรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าววา
ความที่ข้าพเจ้าได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขการเหมืองแร่
ได้เห็นความเดือดร้อนของกรมกรร่อนแร่เป็นอย่างยิ่ง เป็นการที่
กฎหมายบังคับไม่ให้เขาใช้เครื่องมือสำหรับการอาชัพพอควร แต่ว่า

บคนข้าพเจ้าได้ ไปพบกับท่านรัฐมนตรีเศรษฐกิจแล้ว ท่านขแรงเป็น
ที่พอใจ ที่จะหาวิธีอื่นให้พลเมืองได้รับผล จึงขอถอนเรื่องนั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ เจ้าของญัตติขอถอน ถ้า
ไม่มีท่านผู้ใดคัดค้านจะได้ ถอดว่สภาฯ นอกมุดเดีว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ และก่อนที่จะบีตประชุม
รัฐบาลมีเรื่องที่จะพุดกับท่านสมาชิก

หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ กล่าวว่ ในคำขแรงการตั้งงบประมาณ
เพิ่มเติมที่ได้แกกให้สมาชิกไปนั้น มีข้อความบางตอนซึ่งคาดเคลื่อน
อยู่ และถ้าไม่แก้ไขเดีวอาจจะเป็นการทำให้เข้าใจผิด และอาจจะ
เกิดเสียหายขึ้นได้ คือในข้อ ๓ ที่ว่า กระทรวงกลาโหม ในข้อ
ก. นั้น บรรทัดที่ ๓ ที่ว่า “นอกจากนั้นจำเป็นต้องให้คำบ่วยการแก
อัยการศาลพิเศษ และกรรมการศาลพิเศษ ฯลฯ” ถ้าเขียนไว้แต่
เพียงเท่านั้นเดีว อาจจะเข้าใจเดยไปว่ อัยการและกรรมการ
ศาลพิเศษทุกนายได้รับเช่นนั้น เพราะฉะนั้นขอเดิมหตั้งคำว่ “อัยการ
ศาลพิเศษ” ว่ “บางนายที่มีได้เป็นข้าราชการประจำ” คือว่ “ฯลฯ
จำเป็นจะต้องให้คำบ่วยการแกอัยการศาลพิเศษ บางนายที่มีได้เป็น
ข้าราชการประจำ และอัยการศาลพิเศษ ฯลฯ”

เด็กประชุมเวทนา ๓๗.๕๐ นาฬิกา

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์	ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
เลี่ยมัด หงสประภาส	นายบุญช่วย สุกนธมัต
พระพิไลยศมทรการ	วิจิณ ลัจจะเวทะ
มงคล รัตนวิจิตร	นายถิน จุฑะรพ
ร.ต. ถัด รัตนพันธ์	นายศิริ อินทร
ไสว อินทรประชา	ประเสริฐ บั้มะสุคนธ์
นายมณูญ บริสุทธิ	ผู้ตรวจงานการประชุม
ขุนประเจตตรุณพันธ์	
นายจ้ง จริงจิตร	
บุญแกม ปิตยานนท์	
ผู้ตรวจรายงาน ๓/๖/๗๗	

พระยาศรยุทธเสณี

ประธานสภา ฯ

หลวงคหกรรมบดี

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร